

YÖNETMELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından:

**ISLAH AMAÇLI HAYVAN YETİŞTİRİCİ BİRLİKLERİNİN KURULMASI
VE HİZMETLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 –(1) Hayvan gen kaynaklarının korunması, araştırılması, tespiti, ıslahı, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve pazarlanması konularında faaliyet göstermek amacıyla; koyun ve keçi türlerinde müştereken, diğer hayvan cinslerinde ise aynı türden hayvana veya arılı kovana sahip gerçek veya tüzel kişi yetiştiriciler tarafından, tüzel kişiliği haiz ve özel hukuk hükümlerine tabi birlik ve merkez birliklerinin kurulması, işleyişi, görevleri, yönetimi ve denetimleriyle ilgili usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 10/A ilâ 10/F maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Aday üye: Asıl üyeliğe dair şartlara sahip olmayan ya da asıl üye olmaksızın birlik imkânlarından kısıtlı olarak yararlanmak isteyen gerçek veya tüzel kişi yetiştiricileri,
 - b) Asıl üye: Bakanlıkça belirlenen kriterler doğrultusunda asgari sayıda hayvan, kovan gibi varlığa sahip kendi türünün ıslah programına ve/veya soy kütüğü sistemlerine dâhil olan gerçek veya tüzel kişi yetiştiricileri,
 - c) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı,
 - ç) Birlik: Hayvan gen kaynaklarının korunması, araştırılması, tespiti, ıslahı, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve pazarlanması konularında faaliyet göstermek amacıyla gerçek veya tüzel kişiliği haiz yetiştiriciler tarafından il düzeyinde kurulan tüzel kişiliği haiz ve özel hukuk hükümlerine tabi ıslah amaçlı yetiştirici birliklerini,
 - d) Birlik şubesi: İhtiyaç duyulan yerlerde Bakanlığın izniyle açılan ve birlik ya da merkez birliği adına faaliyet yürüten birimleri,
 - e) Genetik materyal: Damızlık hayvan, sperma, ovum, embriyo, larva ve ana arı gibi biyolojik materyalleri,
 - f) Hayvan gen kaynakları: Türkiye'ye özgü ve/veya özel niteliklere sahip evcil ve yabani hayvan türünü, alt türünü, ırkını, tipini, ekotipini ve topluluklarını,
 - g) Hizmet bedeli: Bakanlığın uygun görüşüyle ana sözleşmede belirtilen ıslah faaliyetlerine yönelik olarak üyelere verilecek hizmetler karşılığında alınacak ve genel kurulca belirlenecek bedeli,
 - ğ) Islah programı: Türkiye koşullarına uyumlu nitelikli damızlıklar elde etmek amacıyla ulusal veya bölgesel olarak planlanan ıslah çalışmalarını düzenlemek ve yönlendirmek amacıyla yapılan programı,
 - h) İl müdürlüğü: Bakanlık il müdürlüklerini,
 - ı) İrtibat bürosu: İhtiyaç duyulan yerlerde Bakanlığın izniyle açılan ve birlik ya da merkez birliği adına faaliyet yürüten birimleri,
 - i) Kanun: 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununu,
 - j) Kayıt sistemi: Islah programına yönelik olarak tür bazında tutulan kayıt sistemini,
 - k) Merkez birliği: Ülke genelinde faaliyet yürütmek üzere birliklerin bir araya gelerek oluşturdukları ve her türden hayvan için ayrı ayrı kurulmuş üst birlikleri,
 - l) Ön soy kütüğü: Sadece yetiştirme kayıtları tutulan işletmelerde mensup olduğu ırkın özelliklerini taşıyan hayvanlar için oluşturulan kayıt sistemini,
 - m) Soy kütüğü: Yetiştirme ve verim kayıtları tutulan işletmelerde mensup olduğu ırkın özelliklerini taşıyan hayvanlar için oluşturulan kayıt sistemini,
 - n) Yetiştirici: Islah amacına yönelik hayvanların mülkiyet hakkını üzerinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Birliğin Kuruluşu, Birliğe Üyelik ve Birliğin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Birliğin kuruluşu

MADDE 4 –(1) Hayvan gen kaynaklarının korunması, araştırılması, tespiti, ıslahı, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve pazarlanması konularında faaliyet göstermek amacıyla gerçek veya tüzel kişi yetiştiriciler tarafından, tüzel kişiliği haiz ve özel hukuk hükümlerine tabi birlik kurulabilir.

(2) Birlik, koyun ve keçi türlerinde müştereken, diğer hayvan cinslerinde ise aynı türden hayvana veya arılı kovana sahip en az yedi yetiştiricinin bir araya gelmesiyle kurulur. İl düzeyinde ıslah amacına yönelik aynı türden yalnızca bir birlik kurulabilir.

(3) Birliğin kurulabilmesi için, bu Yönetmelikle belirlenen üyelik şartlarını haiz en az yedi yetiştiricinin bağlı oldukları il müdürlüğüne yazılı olarak başvurmaları gerekir.

(4) Birlikler için tip ana sözleşme, Bakanlık tarafından hazırlanarak yayımlanır. Kurucu üyelerce imzalanan ve Bakanlık tarafından yayımlanan tip ana sözleşmeye aykırı hükümler içermeyen ana sözleşme il müdürlüğüne verilir. İl müdürlüğü, başvuruyu değerlendirme işlemini bir ay içerisinde sonuçlandırır. Birliğin kuruluşuna izin verilmesi hâlinde ana sözleşme, kurucu üyelerin başvurusu üzerine birliğin merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil ve ilan olunur. Birlik, ticaret siciline tescil ile tüzel kişilik kazanır.

(5) Ana sözleşmede, aşağıda belirtilen hususlara ilişkin düzenlemelere yer verilir:

- Birliğin adı, amacı ve görevleri.
- Üyeliğe ilişkin şartlar ve üyeliğin sonlandırılması.
- Gelir, gider ve diğer mali hükümler.
- Sorumluluklar.
- Yönetim, sevk ve idare.
- Temsil ve tescil.
- Dağılıma ve tasfiye.
- Denetim.
- Diğer konular.

(6) Ana sözleşme değişiklikleri de kuruluştaki usullere bağlıdır.

(7) Birlik, ticaret siciline tescilden itibaren üç ay içinde ilk genel kurul toplantısını yapar. İlk toplantıda birlik asıl üye sayısının yönetim ve denetleme kurullarını oluşturacak sayının altında olduğunun tespiti hâlinde, toplantı tarihinden itibaren bir ay içinde ikinci genel kurul toplantısı yapılır. Bu toplantıda da yeterli asıl üye sayısına ulaşılamaması hâlinde birlik, il müdürlüğünün onayı ile dağılır. Birliğin dağılmasına ilişkin iş ve işlemler ile birlik tüzel kişiliğinin ticaret sicilinden terkinine yönelik işlemler il müdürlüğünün gözetiminde kurucu üyeler tarafından gerçekleştirilir. Gerekli görülmesi hâlinde, söz konusu iş ve işlemler doğrudan il müdürlüğü tarafından da yürütülebilir.

(8) Birlikler, ihtiyaç duyulan yerlerde Bakanlığın izniyle şube veya irtibat bürosu açabilir; birliğin görevlerini yürütmek üzere ihtiyaç duyduğu sayıda personel çalıştırabilir.

Birliğe üyelik şartları

MADDE 5 – (1) Birlik, asıl ve aday üyelerden oluşur.

(2) Birliğe asıl üyelikte aşağıdaki şartlar aranır:

a) Bakanlıkça belirlenen sayıda, koyun keçi türünde müştereken diğer hayvan cinslerinde ise aynı türden hayvana veya arılı kovana sahip olmak.

b) Kendi türünün ülke genelinde ıslah programına dahil olmak ve ıslah programının teknik ve mali yükümlülüklerini yerine getirmek ve/veya soy kütüğü kayıt sistemlerine dâhil olmak.

(3) Birliğe aday üyelikte aşağıdaki şartlar aranır:

a) Bakanlıkça belirlenen sayının altında, koyun keçi türünde müştereken diğer hayvan cinslerinde ise aynı türden hayvana veya arılı kovana sahip olmak veya yeterli sayıda hayvana veya arılı kovana sahip olmakla birlikte asıl üye olmaksızın birlik imkânlarından kısıtlı olarak yararlanmak istemek.

b) Sığır türünde ön soy kütüğü sistemine, koyun-keçi türünde sürü kayıt sistemine, manda ve arıda ise Bakanlığın kayıt sistemine kayıtlı olmak.

(4) Asıl üyelerden giriş aidatı ve yıllık aidat alınır. Giriş aidatı, aylık brüt asgari ücretin % 10'unu; yıllık aidat ise aylık brüt asgari ücretin %5'ini geçmemek şartıyla genel kurul tarafından belirlenir. Giriş aidatının alındığı yıl ayrıca yıllık aidat alınmaz.

(5) Ülke genelinde ıslah programı ve/veya soy kütüğü kayıt sistemi bulunmayan türlerde kurulan birliklere üyeliklerde, ikinci fıkranın (b) bendinde belirtilen şartlar aranmaz. Ancak bu fıkra kapsamındaki yetiştiricilerin asıl üye olabilmesi için koyun keçi türünde sürü kayıt sistemine, manda ve arıda ise Bakanlığın kayıt sistemine kayıtlı olması gerekir.

Birlik üyeliğine kabul

MADDE 6 – (1) Birliğe üye olabilmek için, birlik ana sözleşmesinde yazılı üyelik hak ve ödevlerinin,

- Kuruluş aşamasında ana sözleşmeyi imzalayarak,
- Sonradan girişte, bir üyelik taahhütnamesi vermek suretiyle, kabul edilmiş olması gerekir.

(2) Birlik üyeliğine kabul, yönetim kurulu kararı ile olur. Yönetim kurulu, ana sözleşmede belirtilen üyelik şartlarını taşıyan yetiştiricileri üyeliğe kabul etmek zorundadır. Üyeliğe kabul edilenlerden giriş aidatının tamamı tahsil edilir.

(3) Birlik yönetim kurulu, üyelik için yapılan başvuruyu inceleyerek bir ay içerisinde olumlu veya olumsuz cevaplamakla yükümlüdür. Cevabın olumsuz olması hâlinde talepte bulunan yetiştiricinin itirazı, birlik denetleme kurulu aracılığıyla, yapılacak ilk genel kurul toplantısı gündemine aldırılır. Genel kurulun kararı kesindir. Olumsuz cevabın birlik denetleme kurulu aracılığıyla ilk genel kurul gündemine aldırılmaması hâlinde, talep eden, Bakanlık il müdürlüğüne müracaat edebilir. Bu durumda yetiştiricinin itirazı Bakanlık il müdürlüğü tarafından incelenir. Bakanlığın, üyeliğin kabulüne dair vereceği kararın ilgili birliğe tebliği tarihinde üyelik gerçekleşmiş olur.

(4) Tarımsal üretici örgütleri, birliğe tüzel kişi olarak üye olabilirler; bu durumda kanuni temsilcilerini birliğe bildirmek zorundadırlar.

(5) Üyelik şartlarını taşımayan yetiştiricileri üyeliğe kabul eden veya üyelik şartlarını sonradan kaybettiği anlaşılan yetiştiricilerin üyelikten çıkarılmasına ilişkin iş ve işlemleri yerine getirmeyen yönetim kurulu üyeleri hakkında 92 nci madde hükümleri doğrultusunda işlem yapılır.

Birlik üyeliğinin düşmesi

MADDE 7 – (1) Birlik üyeliği, üyenin ölümü hâlinde düşer.

(2) Üyelikten düşme, yönetim kurulu kararıyla olur ve üyelik defterine işlenmekle kesinleşir.

(3) Üyeliğin düşmesi, üyenin birliğe olan borçlarını ortadan kaldırmaz. Yönetim kurulu, üyelikten düşme durumunu üyenin yasal mirasçılara tebliğ eder. Yasal mirasçılar, tebliğ tarihinden itibaren iki ay içerisinde bu borçları ödemekle yükümlüdür.

Birlik üyeliğinden çıkma

MADDE 8 – (1) Üyelikten çıkma, üyenin yazılı talebi üzerine alınan yönetim kurulu kararı ile olur ve bu kararın ilgiliye tebliği ile kesinleşir. Üyelikten çıkma talebi, başvuruyu takip eden ilk yönetim kurulu toplantısında karara bağlanır ve gecikmeksizin ilgiliye tebliğ edilir. Üyelikten çıkılması, üyenin birliğe olan borçlarını ortadan kaldırmaz. Üyelikten çıkan yetiştirici, birliğe olan borçlarını, üyelikten çıkma durumunun kesinleşmesinden itibaren iki ay içerisinde ödemekle yükümlüdür.

(2) Mücbir sebepler dışında asıl üyeler, iki yılı doldurmadan önce üyelikten çıkmak için başvuru yapamazlar. Ayrıca birliğin mevcudiyetinin tehlikeye düşmesi hâlinde birlik yönetim kurulu, üyelikten çıkma taleplerine süre sınırlaması getirebilir. Bu süre iki yılı aşamaz.

(3) Üyelik tarihinden itibaren iki yıllık sürenin bitiminden sonra ve üyelikle ilgili bir süre sınırlamasının da getirilmediği hâllerde, usulüne uygun olarak yapılacak üyelikten çıkma başvurusunun yönetim kurulu tarafından karara bağlanmaması hâlinde üye, üyelikten çıkmaya ilişkin beyanını noter aracılığı ile birliğe bildirir. Tebliğ tarihi, üyelikten çıkma tarihi olarak kabul edilir.

Birlik üyeliğinden çıkarılma

MADDE 9 – (1) Birlik üyeleri, bu Yönetmelikte açıkça gösterilmeyen sebeplerle üyelikten çıkarılamaz. Bu hükme aykırı hareket edenler hakkında 92 nci madde hükümleri doğrultusunda işlem yapılır.

(2) Aşağıdaki hâllerde yetiştiriciler üyelikten çıkarılır:

a) Kanunda ve bu Yönetmelikte düzenlenen üyelik şartlarını kaybetmiş olmak.

b) Islah programı kapsamında, şahsına kullanım için tahsis edilmiş olan genetik materyalleri, yazılı olarak uyarılmasına rağmen kullanmamak veya kullandırmamak.

c) Islah faaliyetleri ile ilgili olarak birlik veya birlik personelinin yürütmesi gereken çalışmaları engellemek, işletmesinde çalışılmasına yazılı olarak uyarılmasına rağmen izin vermemek.

ç) Genel kurul ve yönetim kurulu kararlarına, yazılı olarak uyarılmasına rağmen uymamak.

d) Giriş aidatını ve/veya yıllık aidatı ya da varsa yükümlü olduğu hizmet bedelini, yazılı olarak uyarılmasına rağmen ödememek.

(3) Asıl üyenin, Kanunda ve bu Yönetmelikte düzenlenen üyelik şartlarını kaybetmesi hâlinde, bu durumun yönetim kurulunca tespit edilmesinden itibaren üyelik şartlarını yeniden sağlayabilmesi için bu üyeye dört ay süre verilir. Bu sürenin sonunda asıl üyelik şartlarının sağlanamaması halinde üyenin statüsü, asıl üyelikten aday üyeliğe düşürülür.

(4) Üyelikten çıkarılmaya, yönetim kurulunca karar verilir. Çıkarılma kararı, gerekçeleriyle birlikte yönetim kurulu karar defteri ve üyelik defterine yazılır. Yönetim kurulunun çıkarılma kararının onaylı örneği çıkarılan üyeye tebliğ edilmek üzere on gün içinde notere tevdi edilir. Üye, üç ay içerisinde çıkarılmaya ilişkin kararla ilgili olarak genel kurula itirazda bulunabilir. Bu itiraz, ilk toplanacak genel kurula sunulmak üzere yönetim kuruluna noter aracılığıyla tebliğ ettirilecek bir yazıyla yapılır. Genel kurula itiraz edildiği takdirde yönetim kurulunun çıkarma kararı aleyhine dava açılmaz. İtiraz üzerine genel kurulca verilecek karara karşı dava hakkı saklıdır. Üç aylık süre içinde hakkında genel kurula itiraz edilmeyen veya iptali için dava açılmayan çıkarılma kararı kesinleşir. Çıkarılmasına karar verilen üye, itirazının görüldüğü genel kurulda kendisiyle ilgili oylamada oy kullanamaz.

(5) Haklarındaki çıkarma kararı kesinleşmeyen üyelerin hak ve yükümlülükleri çıkarılma kararı kesinleşinceye kadar devam eder.

(6) Birlik üyeliğinden düşen, üyelikten çıkan ve çıkarılan yetiştiriciler, birliğin mal varlığından herhangi bir hak iddia edemez. Ancak varsa ödemiş oldukları giriş aidatları üyenin birliğe olan borçlarına mahsup edildikten sonra

kalan kısmı üyeye üç ay içerisinde iade edilir. Üyelikten düşen, çıkan ve çıkarılan yetiştiricilerin üyelik dönemlerine ait zararlardan dolayı oluşan sorumluluğu ortadan kalkmaz.

Birliğin görevleri

MADDE 10 – (1) Birlikler aşağıda belirtilen görevleri yürütürler:

- a) Üyeleri arasında dayanışmayı sağlamak.
 - b) Üyelerin mesleki eğitimlerini sağlamak, bilgi ve becerilerini artırmak amacıyla kurs, seminer ve benzeri organizasyonları düzenlemek, eğitim çalışmaları ve araştırmalar yapmak veya yaptırmak, her türlü basılı yayım ve diğer yollarla üyeleri arasında iletişim ve haberleşmeyi sağlamak.
 - c) Bakanlıkça merkez birliğine verilen yetkiler doğrultusunda, Bakanlığın kontrol ve denetiminde ön soy kütüğü, soy kütüğü, döl kontrolü ve/veya ıslah programları faaliyetlerini yürütmek.
 - ç) Üyelerin hayvanlarına suni tohumlama hizmetleri vermek, suni tohumlama ile ilgili sperma ve benzeri malzemeleri temin etmek, depolamak, dağıtmak ve pazarlamak.
 - d) Yetiştiricilerin damızlık materyal, alet ve ekipman, kaba yem, kesif yem, yem bitkileri tohumlukları ve benzeri ihtiyaçlarını sağlamak, bunları depolamak, dağıtmak ve pazarlamak.
 - e) Yurt içinden veya gerekli hâllerde yurt dışından sağlanan erkek ve dişi hayvan, sperma, yumurta, embriyo, larva, ana arı ya da diğer biyolojik materyali kullanarak ıslah programları ile bütünleşen her türlü faaliyet için gerekli kadro ve ekipleri oluşturmak, gerekli hâllerde sperma, yumurta, embriyo, larva, ana arı ve benzeri ıslah materyallerini üretmek için Bakanlık izniyle ya da Bakanlıktan ruhsatlı üretim merkezleri ve laboratuvarlar kurmak ve araştırma kurumlarıyla işbirliği yapmak.
 - f) Hayvanların bakım ve beslenmesi ile ilgili her türlü girdi temini ile teknik ve idari tedbirleri almak veya aldırarak.
 - g) Üyelerce yetiştirilen damızlık hayvanların satışını yapmak, satışlarını organize etmek, bunun için müzayede düzenlemek, fuar, sergi ve panayırılar kurmak ve kurulanlara katılmak, yarışmalar tertiplemek, ödüller vermek ve yetiştirilen ırkları tanıtmak.
 - ğ) Yetiştiricilerin ürünlerinin değer fiyatına satışını sağlayacak her türlü pazarlama organizasyonları ve ürün işleme tesislerini kurmak, kiralamak ve işletmek.
 - h) Hayvanlar ve işletmeleri ile ilgili her türlü sigorta hizmetlerini yapmak veya yaptırmak.
 - ı) Kredi temini konusunda çalışmalarda bulunmak.
 - i) Kuruluş amacı ile ilgili ihtiyaç duyulan araştırmaları yapmak veya yaptırmak.
 - j) Hayvancılığın geliştirilmesi amacıyla gerekli tesisleri kurmak, tesislere ortak olmak, işletmek, gerektiğinde bu işler için tüm hisseleri birliğe ait olmak üzere şirket ve/veya iktisadi işletme kurmak.
 - k) Merkez birliğinin birliğe tahsis etmiş olduğu sayıda genetik materyali temin etmek ve üye işletmelerde kullanmak veya kullandırmak.
 - l) Kayıt sistemi ve verim kayıtları için gerekli girdileri merkez birliği aracılığı ile tedarik etmek, kullanmak ve/veya kullandırmak.
 - m) Faaliyet alanı ile ilgili olarak üyelerinin ihtiyaçlarına yönelik iş ve işlemler ile danışmanlık ve projelendirme hizmetlerini vermek.
- (2) Bu madde hükümleri uyarınca birlikler tarafından kurulacak şirket ve/veya iktisadi işletmelerin faaliyet alanı, birliğin faaliyet alanı ile sınırlıdır.
- (3) Birlik, genel kurulda karar almak şartıyla birinci fıkrada belirtilen hizmetlere karşılık olarak üyelerden hizmet bedeli alabilir.
- (4) Birlik, vermediği hizmet karşılığında ücret talep edemez.
- (5) Yurt dışından sağlanması planlanan, genetik materyal veya hayvan gen kaynakları, yabancı ve istilacı bir yabancı türe ait ise Orman ve Su İşleri Bakanlığının uygun görüşü alınır.

Birliklerde sorumluluk

MADDE 11 – (1) Üyelerin sorumluluğu ana sözleşmede belirlenir.

(2) Birlik, alacaklılarına karşı tüm mal varlığı ve aktifleriyle sorumludur.

Birliklerde sermaye

MADDE 12 – (1) Birliğin sermayesi üyelerin birliğe girerken ödemiş oldukları giriş aidatlarından oluşur.

(2) Birliğe aynı sermaye kabul edilemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Birliğin Organları ve Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Birliğin organları

MADDE 13 – (1) Birlik, aşağıdaki organlardan oluşur:

- a) Genel kurul.
- b) Yönetim kurulu.
- c) Denetleme kurulu.

Birlik genel kurulu

MADDE 14 – (1) Genel kurul, birliği temsil eden en yetkili organdır.

(2) Birlik genel kuruluna, genel kurul tarihinden en az doksan gün önce birliğe asıl üye olan ve birliğe karşı yükümlülüklerini yerine getiren asıl üyeler katılabilir.

(3) Genel kurula katılan her asıl üyenin bir oy hakkı vardır ve gerçek kişiler vekâleten oy kullanamazlar.

(4) Genel kurul aşağıdaki şekillerde toplanır:

a) Olağan genel kurul.

b) Olağanüstü genel kurul.

Genel kurulun görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 15 – (1) Genel kurul, aşağıda belirtilen görev, yetki ve sorumluluklara sahiptir.

a) Ana sözleşmeyi değiştirmek.

b) Yönetim kurulu ve denetleme kurulu üyeleriyle gerektiğinde tasfiye kurulunu seçmek.

c) İşletme hesabıyla bilanço ve gerektiğinde gelir gider farkının bölüşülmesi hakkında karar almak.

ç) Yönetim kurulu ve denetleme kurulunu ibra etmek.

d) Kanun, bu Yönetmelik veya ana sözleşme ile genel kurulun yetkisine bırakılmış olan konular hakkında karar vermek.

e) Alım, satım ve kiralama hizmetlerinde takip edilecek usul ile alınacak ürünün niteliğini, azami fiyatını, satılacak ya da kiralanacak ürün ve hizmetlerin asgari fiyatını belirlemek.

f) Merkez birliği genel kurulunda birliği temsil etmek ve oy vermek üzere birliklerin asıl üye sayısına göre aşağıda belirlenen sayıda asıl ve yedek delege olmak üzere;

1) Asıl üye sayısı 500'e kadar (500 dâhil) olanlardan 6 delege,

2) Asıl üye sayısı 501'den 1000'e kadar (1000 dâhil) olanlardan 7 delege,

3) Asıl üye sayısı 1001'den 5000'e kadar (5000 dâhil) olanlardan 8 delege,

4) Asıl üye sayısı 5001 ve üzeri olanlardan 8 delegeye ek olarak her 1000 asıl üyeye karşılık 1 delege, seçmek ve aynı sayılarda yedek delege seçmek.

g) Ana sözleşmede belirlenen diğer görevleri yapmak.

(2) Genel kurul; Kanuna, bu Yönetmeliğe ve ana sözleşme hükümlerine aykırı karar alamaz. Genel kurul tarafından yönetim kuruluna genel yetki devri yapılamaz.

Birlik olağan genel kurul toplantısı

MADDE 16 – (1) Yönetim kurulunun daveti üzerine olağan genel kurul toplantısının dört yılda bir, mali toplantının ise iki yılda bir, en geç nisan ayının sonuna kadar birliğin bulunduğu il merkezinde yapılması zorunludur. Olağan genel kurul toplantısının yapılacağı mekân ve gerekli fiziki donanım, asıl üye sayısı dikkate alınarak belirlenir. Aday üyeler genel kurula katılamaz ve oy kullanamaz. Genel kurul, asıl üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Genel kurulda toplantı için gerekli çoğunluk sağlanamadığı takdirde, çoğunluk aranmaksızın, en erken yedi en geç otuz gün içerisinde ikinci toplantı yapılır. Toplantıda, gündem maddeleri ayrı ayrı görüşülerek oylanır ve karara bağlanır.

Birlik olağanüstü genel kurul toplantısı

MADDE 17 – (1) Birlik, yönetim kurulu kararıyla doğrudan veya denetleme kurulu, gerektiğinde tasfiye kurulu ya da asıl üyelerin en az onda birinin noter onaylı talebiyle yönetim kurulu tarafından olağanüstü genel kurul toplantısına çağrılabilir. Ancak Bakanlık, genel kurul yukarıda belirtildiği şekilde toplanamadığı takdirde veya kamu yararı ve hizmet gereklerini dikkate alarak olağanüstü genel kurul çağrısı yapma yetkisine sahiptir. Çağrı şekli ve gündem hususlarında olağan genel kurul toplantısında uygulanan esaslar uygulanır.

(2) Bakanlık tarafından da olağanüstü genel kurul toplantısı çağrısı yapılmaması hâlinde, istek sahipleri birliğin merkezinin bulunduğu yer asliye hukuk mahkemesine başvurarak genel kurulu bizzat toplantıya çağırma izni alabilirler.

Çağırma şekli ve gündem

MADDE 18 – (1) Genel kurul, yönetim kurulu tarafından, toplantının günü, saati, yeri ve gündemi belirtilmek üzere ana sözleşmede gösterilen şekil ve surette toplantıya çağırılır. Toplantı tarihinden otuz gün önceden başlamak üzere, toplantı sonuçlanana kadar toplantı ilanı, gündem ve hazır bulunanlar listesi birlik merkezinde, varsa şube ve irtibat bürolarında askıya çıkarılır, ayrıca toplantı ilanı ve gündemi ulusal bir gazetede veya il düzeyinde yayımlanan yerel bir gazetede ilan edilir.

(2) Ana sözleşmenin değiştirilmesi söz konusu ise yapılacak ilanda değiştirilecek madde numaralarının yazılması ile yetinilir.

(3) İlanın bir örneği toplantıdan en az on beş gün önce valiliğe gönderilir. Toplantı için gözlemci olarak Bakanlık temsilcisi görevlendirilmesi talep edilir. İl müdürlükleri, bildirilen gün ve yerde temsilci bulundurulmasını sağlar. Genel kurul kararlarını içeren tutanaklar ile toplantıya katılanların listesi Bakanlık temsilcisi tarafından imzalanır. Bakanlık temsilcisi genel kurulda, Kanuna, bu Yönetmeliğe ve ana sözleşmeye aykırı olarak alınan kararlar hakkındaki görüşünü genel kurul tutanağına geçirir ve ayrıca keyfiyeti temsilci raporunda belirtir. Temsilciler, toplantının kanunlara, bu Yönetmeliğe, ana sözleşmeye ve gündeme göre yürütülmesini gözetim ile görevlidirler.

(4) Usulüne uygun müracaat yapıldığı hâlde, Bakanlık temsilcisi toplantıya gelmez ise toplantı icrasını temin etmek üzere, bir saat beklenir. Bakanlık temsilcisi bu sürenin sonunda da gelmez ise mahallin mülki amirine haber verilmesini müteakip toplantı yeter sayısının bulunduğu tespit ile toplantıya başlanır ve bu durum yönetim kurulu veya denetleme kurulunca bir tutanakla belirlenir.

(5) Genel kurulda gündemde olmayan hususlar görüşülemez. Ancak genel kurul toplantısında hazır bulunmaları şartı ile birliğe kayıtlı asıl üyelerin en az 1/10'unun başkanlık divanının oluşumundan sonra gündem maddelerinin görüşülmesine geçilmeden önce yazılı ve imzalı teklifte bulunmaları hâlinde, hesap tetkik komisyonunun seçilmesi, bilanço incelemesinin ve ibranın geriye bırakılması, çıkarılan üyeler hakkında karar alınması, genel kurulun yeni bir toplantıya çağırılması ve kanun, ana sözleşme ve iyi niyet esasları ile genel kurul kararlarına aykırı olduğu ileri sürülen yönetim kurulu kararlarının iptali, yönetim ve denetleme kurulu üyelerinin azli ve yerlerine yenilerinin seçilmesi ile ilgili hususlar, toplantıya katılanların salt çoğunluğunun kabulü ile gündeme alınır. Genel kurulda yönetim ve denetleme kurulunun ibra edilmemesi veya bilanço, gelir-gider tablolarının onaylanmaması durumunda gündemde olmasa dahi hesap tektik komisyonu seçilir.

(6) Asıl üyelerin en az 1/10'u tarafından genel kurul toplantısından en az yirmi gün önce yazılı olarak bildirilecek hususların gündeme konulması zorunludur.

Toplantıya başlama

MADDE 19 – (1) Genel kurul toplantıları Bakanlık temsilcisinin katılması ile açılır ve devam eder. Toplantı, yönetim kurulu başkanı tarafından, bulunmaması hâlinde yönetim kurulu üyelerinden biri, o da yoksa denetleme kurulu üyelerinden biri veya bunların da bulunmaması hâlinde genel kurulca gösterilecek bir üye tarafından yoklamayı müteakip açılır.

(2) Toplantıda üyelerin gerekli çoğunluğu sağladığı tespit edilince divan başkanlığının seçimine geçilir.

(3) Toplantıya katılan üyeler arasından bir başkan, bir başkan vekili ve iki kâtip üye seçilerek divan oluşturulur. Seçimin gizli yapılması durumunda ayrıca iki oy tasnifçisi seçilir. Divan başkanlığına, yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyeleri, denetleme kurulu üyeleri ve birlik çalışanları seçilemez.

(4) Toplantı açılıp gündem maddelerinin görüşülmesine başlandıktan sonra herhangi bir sebeple toplantının devamına imkân görülmemesi veya divanın çekilmesi hâlinde; gündemi tamamlamak üzere Genel Kurulda ibra maddesi görüşülmemişse Yönetim Kurulu, görüşülmüşse Bakanlık, birliğin üyesi olduğu Merkez Birliği veya birliğin merkezinin bulunduğu yer asliye hukuk mahkemesi tarafından atanacak kayyım tarafından yapılacak çağrı üzerine Genel Kurul yeniden toplanır, bu konudaki çağrı ile ilgili olarak 18 inci madde hükümleri uygulanır.

Hazır bulunanlar listesi

MADDE 20 – (1) Genel kurul toplantısına katılacak üyeleri gösteren hazır bulunanlar listesi düzenlenir. Bu listede üyelerin; üyelğe kabul tarihi, adı, soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, adres ve imza bölümü yer alır. Tüzel kişiliği haiz üyeler için ise; unvanı, vergi numarası, temsilcinin adı, soyadı, temsilcinin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, ili, adres ve imza bölümü yer alır.

(2) Liste, toplantıya başlamadan önce toplantıya katılan üyelere ve tüzel kişiliği haiz üyeler için bunların temsilcilerine Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası bulunan geçerli bir kimlik belgesi gösterilmesi şartıyla imzalatılır. Listenin Bakanlık temsilcisi ve divan başkanlığı tarafından da imzalanması gereklidir.

Karar yeter sayısı

MADDE 21 – (1) Kanunda, bu Yönetmelikte veya ana sözleşmede nitelikli çoğunluk gerektiren hüküm bulunmadıkça genel kurul kararları ve seçimlerde, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alınır.

(2) Birliğin dağılması, ana sözleşmenin değiştirilmesi ve merkez birliğine üyelik veya ayrılma ile ilgili kararlarda hazır bulunanlar listesini imzalayan üyelerin 2/3 çoğunluğu aranır. Ek ödeme yükümlülükleri konusunda alınacak kararlar için asıl üye tam sayısının 3/4'ünün kabul oyu gereklidir.

Bütün asıl üyelerin hazır bulunması hâli

MADDE 22 – (1) Birliğin bütün asıl üyelerinin toplantıda hazır bulunması hâlinde, genel kurul toplantısına dair diğer hükümler saklı kalmak şartı ile toplantıya çağrı hakkındaki hükümlere uyulmamış olsa dahi, kararlar alınabilir. Bu gibi kararların, asıl üyeler veya asıl üyelerin kararları imzalamak üzere toplantıda oy birliği ile seçecekleri temsilcileri tarafından imzalanması gereklidir.

Oylamaya katılamayacaklar

MADDE 23 – (1) Yönetim kurulu ile birlik işlerinin görülmesinde yönetim kurulu tarafından görevlendirilenler, yönetim kurulunun ibrasına ait kararlarda oylamaya katılamazlar. Bu hüküm denetleme kurulu üyeleri hakkında uygulanmaz.

(2) Üyelerden hiçbiri, kendisi veya aralarında evlilik bağı kalksa bile eşi yahut altsoy ve üstsoyu ile birlik arasındaki şahsi bir işe veya davaya dair olan görüşmelerde oy hakkını kullanamaz.

Kararların bozulması

MADDE 24 – (1) Aşağıda belirtilen kimseler; Kanuna, bu Yönetmeliğe, ana sözleşmeye ve iyi niyet esaslarına aykırı olduğu iddiasıyla genel kurul kararları aleyhine toplantıyı takip eden günden başlamak üzere otuz gün içerisinde birlik merkezinin bulunduğu yer asliye hukuk mahkemesine başvurabilir:

a) Toplantıda hazır bulunup da kararlara katılmayarak karşı görüşlerini tutanağa geçirten veya oyunu kullanmasına haksız olarak izin verilmeyen ya da toplantı çağrısının usulüne uygun yapılmadığını, gündemin gereği gibi ilan veya tebliğ edilmediğini veya genel kurul toplantısına katılmaya yetkili olmayan kimselerin karara katılmış bulunduklarını iddia eden asıl üyeler.

b) Yönetim kurulu.

c) Kararların yerine getirilmesi yönetim kurulu üyeleri ile denetleme kurulu üyelerinin şahsi sorumluluklarını gerektirdiğinde bu üyelerden her biri.

(2) Genel kurul kararları aleyhine dava açıldığı hususu ve duruşma günleri, yönetim kurulu tarafından ilan olunur.

Yönetim ve denetleme kurulu üyelikleri ile merkez birliği delegeleri seçimleri

MADDE 25 – (1) Yönetim kurulu ve denetleme kurulu üyeleri ile merkez birliği delegeleri seçimleri adayların tek listede toplanması hâlinde açık, birden fazla listede toplanması hâlinde gizli oy açık tasnif esasına göre yapılır.

(2) Seçimlerin gizli yapılması hâlinde birlik mührünü taşıyan zarflar, hazır bulunanlar listesini imzalayan üyelere imza karşılığı oy kullanmak üzere verilir. Üyelerin imzaları divan tarafından Bakanlık temsilcisinin gözetiminde, Bakanlık temsilcisinin genel kurula gelmemesi durumunda divanın ve genel kurulca belirlenen üyelerin gözetiminde kontrol edilerek oyların kullanılması sağlanır. Kullanılan oylar sayılır ve katılanlara göre oyların fazla çıkması hâlinde oy pusulaları açılmadan, fazla oylar rastgele seçilerek iptal edilir. Sandık açılıp oy ayrımı bittikten sonra sonuçlar tutanağa yazılır.

(3) Genel kurulda en çok oy alanlar, yönetim ve denetim kurulu asıl ve yedek üyelikleri ile merkez birliği asıl ve yedek delegeliklerine seçilmiş olurlar.

(4) Oy pusulalarının üzeri çizilerek, yönetim ve denetim kurulu üyelikleri ile merkez birliği delegelikleri için seçilecek üye sayısından fazla isim yazılması veya oy pusulasındaki isimlerin üzeri çizilerek yerlerine yenilerinin yazılması hâlinde o oy geçersiz olur.

(5) Yönetim kurulu, genel kurul tarafından en az beş en fazla yedi asıl ve aynı sayıda yedek üyeden oluşmak üzere, dört yıl için seçilir. Bunların ve yedeklerinin asıl üye olması şarttır.

(6) Yönetim kurulu üyeliğine seçilen tüzel kişiler, temsilcilerinin isimlerini birliğe bildirir.

(7) Süreleri biten yönetim kurulu üyelerinin tekrar seçilmeleri mümkündür. Birbirleriyle veya denetleme kurulu üyeleriyle üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan ve kayın hısımlıkları olanlar aynı anda yönetim kurulu üyeliğine seçilemezler.

(8) Olağanüstü genel kurul toplantılarında yönetim kurulu üyeliğine seçilenler, önceki yönetim kurulunun kalan görev süresini tamamlar. Yönetim kurulu üyeleri olağan veya olağanüstü genel kurullarda ibra edilmedikçe yeni yapılacak yönetim kurulu seçimlerinde aday olamazlar.

(9) Denetleme kurulu, dört yıl için genel kurulca birlik asıl üyelerinden seçilen üç asıl üye ile üç yedek üyeden teşekkül eder, bu üyelerde de yönetim kurulu üyelerinde bulunması gereken şartlar aranır.

(10) Süreleri biten denetleme kurulu üyelerinin tekrar seçilmeleri mümkündür. Birbirleriyle ve yönetim kurulu üyeleriyle üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan ve kayın hısımlıkları olanlar aynı anda denetleme kurulu üyeliğine seçilemezler.

(11) Olağanüstü genel kurul toplantılarında denetleme kurulu üyeliğine seçilenler, önceki denetleme kurulunun kalan görev süresini tamamlar. Denetleme kurulu üyeleri olağan veya olağanüstü genel kurullarda ibra edilmedikçe yeni yapılacak denetleme kurulu seçimlerinde aday olamazlar.

(12) Kanunun 10/E maddesinin üçüncü fıkrasına göre Bakanlıkça görevlerine tedbiren son verilen yönetim ve denetleme kurulu üyeleri bir seçim dönemi geçmeden yeniden görev alamazlar.

Genel kurul toplantısına ait belgelerin gönderilmesi

MADDE 26 – (1) Yeni seçilip göreve başlayan yönetim kurulu tarafından en geç toplantı gününden itibaren on beş gün içinde gündem toplantı çağrısı, ilan tutanağı, yönetim kurulu ve denetçiler raporu, bilanço gider cetveli, Bakanlık temsilcisi tarafından imzalanmış genel kurul toplantısında hazır bulunanlar listesi, genel kurul toplantı tutanağı ile bu tutanağın Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanan nüshası ve Bakanlık temsilcisi raporunun her birinden birer nüsha olmak üzere hazırlanan belgeler il müdürlüğüne verilir. Bu evrakların birer nüshaları aynı zamanda merkez birliğine gönderilir.

Birlik yönetim kurulu

MADDE 27 – (1) Yönetim kurulu, Kanun, bu Yönetmelik ve ana sözleşme hükümleri doğrultusunda birliğin faaliyetlerini yöneten ve birliği temsil eden icra organıdır.

Birlik yönetim kurulu üyeliği şartları

MADDE 28 – (1) Yönetim kurulu üyelerinde aşağıdaki şartlar aranır:

a) Türk vatandaşı olmak.

b) Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, nitelikli cinsel saldırıda bulunma, çocukların cinsel istismarı, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı

değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak.

- c) Kısıtlı olmamak.
- ç) 18 yaşından küçük olmamak.
- d) En az ilkokul mezunu olmak.
- e) Farklı hayvan türünde başka bir birliğin yönetim kurulu üyesi olmamak.
- f) Birliğe asıl üye olmak.
- g) Bakanlık çalışanı olmamak.

(2) Üyelik şartları denetleme kurulu tarafından araştırılır. Bu şartları taşımadıkları hâlde seçilenler ile seçilme yeterliliklerini sonradan kaybedenlerin görevlerine yönetim kurulunca son verilir. Görevleri sona ermesine rağmen birlik adına iş ve işlem yürüten üyeler, bu iş ve işlemlerden şahsi olarak sorumludur.

(3) Asıl üyeliği düşen yönetim kurulu üyelerinin yönetim kurulu üyeliği de düşer.

(4) Birlik personelinin birlik yönetim kurulu üyeliğine seçilebilmesi için seçimden en az bir yıl önce birlikteki görevinden ayrılmış olması gerekir.

Birlik yönetim kurulu iş bölümü ve çalışma şekli

MADDE 29 –(1) Birlik yönetim kurulu ilk toplantısında kendi üyeleri arasından bir başkan, bir başkan yardımcısı ve bir muhasip üye ile sekreteryayı yürütecek bir üye seçer ve diğerleri üye olarak görev yapar. Aynı toplantıda yönetim kurulunun yapacağı mutakat toplantı tarihi ve yeri belirlenir. Bu toplantıda ayrıca gerektiğinde zorunlu olabilecek mutakat dışı toplantılara çağrının nasıl ve kimler tarafından yapılacağına dair karar alınır.

(2) İlk toplantıda biri başkan ve biri üye olmak üzere en az iki kişi, birliği temsile ve birlik adına imza atmaya yönetim kurulu kararı ile yetkili kılınır. Yönetim kurulu, temsile yetkili kişileri ve bunların temsil şeklini gösterir kararın noterce onaylanmış bir suretini tescil ve ilan edilmek üzere ticaret sicili müdürlüğüne verir. Temsile yetkili kılınan kişilerin noter onaylı imzaları da ticaret sicili müdürlüğüne verilir.

(3) Gerekliğinde aynı usule göre hareket edilerek imza yetkisine sahip kişiler değiştirilebilir. Mali konular ile birliği taahhüt altına alan konularla ilgili olarak birlik adına yapılacak yazışmalarda yönetim kurulu başkanı ve birliği temsile yetki verilen yönetim kurulu üyelerinden en az birisinin imzası gereklidir.

(4) Yönetim kurulunda görev değişikliği ile ilgili olarak yönetim kurulu üyelerinin yapacağı yazılı müracaatlar, yönetim kurulu başkanı tarafından ilk yönetim kurulu toplantısında görüşülmek üzere gündeme alınır.

(5) Yönetim kurulu, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve kararlar üye tam sayısının salt çoğunluğuyla alınır. Oylarda eşitlik hâlinde başkanın olduğu taraf çoğunluğu sağlamış kabul edilir. Yönetim kurulunda üyeler vekâlet yolu ile oy kullanamaz.

(6) Herhangi bir sebeple yönetim kurulu toplantı yeter sayısını kaybederse boşalan yönetim kurulu üyeliklerine denetleme kurulu üyeleri tarafından yönetim kurulu yedek listesinden yeteri kadar üye çağırılır.

(7) Yönetim kurulu kararları, sayfaları noterce tasdik edilmiş bir karar defterine sıra numarası ve tarihi ile kayıt edilip imzalanır. Verilen karara karşı görüşte olanlar veya çekimser kalanlar, muhalefet sebeplerini kararın altına yazarak imzalamak zorundadırlar.

(8) Yönetim kurulu üyeleri her zaman üyelikten ayrılabilirler. Ancak ayrılan üyenin iş gördüğü zamana ait sorumluluğu devam eder. Ayrılan üyenin sorumluluğunun öğrenildiği tarihten itibaren genel hukuk hükümlerine göre bu üyeye karşı denetleme kurulu tarafından tazminat davası açılabilir.

(9) Yönetim kurulu üyelerinin toplu olarak üyelikten ayrılmaları veya mevcut yedeklerin ayrılan üyelerin yerini dolduramaması hâlinde; Bakanlık tarafından olağanüstü genel kurul toplantısı çağrısı yapılarak yeniden yönetim kurulu üyelerinin seçilmesi sağlanır.

(10) Yenileri seçilinceye kadar eski yönetim kurulu üyelerinin görevleri devam eder. Görevi son bulan eski yönetim kurulu, yeni yönetim kuruluna seçim gününden başlayarak bir hafta içinde görevini devretmek zorundadır.

(11) Yönetim ve denetleme kurulu üyeleri; kendi birliklerinin hissedarı oldukları şirketlerde, katıldıkları vakıflarda ve diğer teşekküllerde yönetim kurulu üyesi veya denetçi olamazlar, personel olarak ya da başka bir şekilde ücretli olarak çalışamazlar.

(12) On birinci fıkrada belirtilen diğer görevleri bulunmasına rağmen birliklerin yönetim kurulu üyesi veya denetçi olarak seçilenler, seçildikleri tarih itibarıyla diğer görevlerinden ayrılmak zorundadırlar. Bu görevlerinden ayrılmayanların yönetim kurulu üyeliğine veya denetçiliğe seçilmelerine ilişkin işlemler hükümsüzdür. Seçildikten sonra on birinci fıkradaki diğer görevleri edinen birliklerin yönetim kurulu üyeleri ve denetçilerinin sonradan edindikleri görevlere ilişkin seçilme veya görevlendirme işlemleri ile sözleşmeler de hükümsüzdür. Yönetim kurulu üyeliğine veya denetçiliğe seçilme işlemleri bu şekilde hükümsüz olanların yerlerine yedekleri çağırılır.

(13) Birliklerin yönetim ve denetleme kurulu üyelerinin fiilen bu görevleri yürüttükleri dönemde; bunların eş ve ikinci derece dâhil kan ve kayın hısımları, birliklerde, merkez birliklerinde ve bu birliklerin % 50'den fazla hissedarı oldukları şirketlerde, katıldıkları vakıflarda ve diğer teşekküllerde yönetim kurulu üyesi veya denetçisi olamaz, personel olarak ya da başka bir şekilde ücretli olarak çalışamazlar.

(14) Mazeretsiz olarak ardı ardına üç mutakat toplantıya gelmeyen üye istifa etmiş sayılır.

(15) Bu madde hükümlerine aykırı uygulamalar denetleme kurulu üyeleri tarafından araştırılır.

Birlik yönetim kurulunun görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 30 – (1) Birlik yönetim kurulu aşağıda belirtilen görev, yetki ve sorumluluklara sahiptir:

- a) Kanunda, bu Yönetmelikte ve ana sözleşmede belirtilen görevleri yürütmek üzere ayda bir defa düzenli toplantı yapmak, gerek duyulması hâlinde toplantı sayısını arttırmak.
- b) Birlik bütçesini hazırlamak, birliğin her türlü faaliyet ve kayıt işlerini yürütmek.
- c) Soy kütüğü, ön soy kütüğü, ıslah faaliyetleri ve verim kontrollerini ilgili mevzuata göre yaptırmak ve takip etmek.
- ç) Genel kurulu toplantıya çağırarak, çalışmalarını rapor hâlinde genel kurula sunmak.
- d) Gerektiğinde genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırarak.
- e) Genel kurulca verilen görevleri yapmak, sonuç hakkında genel kurula bilgi vermek.
- f) Yetiştirici eğitimlerini yapmak, seminerler düzenlemek, yetiştirme, bakım, besleme, sürü idaresi ve benzeri konularda yayınlar yapmak.
- g) En son hayvan ve hayvansal ürün fiyatlarına ilişkin pazar haberlerini üyelerine duyurmak.
- ğ) Hayvancılık işletmeleri kurmak isteyenlere proje hazırlama konusunda yardımcı olmak.
- h) Kredi temini konusunda çalışmalarda bulunmak.
- ı) Merkez birliği tarafından hazırlanan personel çalışma usul ve esaslarına uygun olarak personelin tayin, atama ve özlük işlerini yürütmek.
- i) Mevcut bütçe dâhilinde gerekli harcamaları, ilgili mevzuata göre yapmak.
- j) Üyelerinin ürünlerine pazar bulmak, pazarlama faaliyetlerini yürütmek ve üyelerin ihtiyaçlarını karşılamak için çalışma yapmak.
- k) Kurulduğu il sınırları dâhilinde ihtiyaç duyulan ilçelerde birlik şubesi veya irtibat bürosu kurulması konusunu incelemek ve Bakanlığın izniyle şube veya irtibat bürosu açılması uygun görülenlerin kurulmasını genel kurula teklif etmek.
- l) Birlik hizmetlerinin yürütülmesi için kendi içinde birimler kurmak, bunların faaliyetlerini düzenlemek ve yönetmek.
- m) Kanuna, bu Yönetmeliğe, ana sözleşmeye ve iyi niyet esaslarına aykırı olarak alınan genel kurul kararları aleyhine dava açmak.
- n) Genel kurulca uygulanmasına karar verilen Bakanlıkça desteklenecek yatırım projelerini hazırlatarak Bakanlığın onayına sunmak.
- o) Birliğin aczi hâlinde genel kurulu toplantıya davet ederek gerekli mercilere haber vermek.
- ö) Eski yönetim kurulu üyeleri ile birlik çalışanlarının sonradan tespit edilen yolsuzluk ve usulsüzlüklerini ilgili mercilere haber vermek.
- p) Denetim amacı ile Bakanlığın, denetleme kurulunun veya birliğin kredi aldığı kredi kuruluşlarının denetim görevlilerinin talebi hâlinde, birliğe ait her türlü defter ve belgeleri vermek.
- r) Her türlü sigorta hizmetlerini yürütmek veya yürütülmesine yardımcı olmak.
- s) Merkez birliği tarafından ıslah programı kapsamında sağlanacak genetik materyallerin ve girdilerin üyelere ait hayvanlarda/kovanlarda kullanılmasını sağlamak.
- ş) Yürütmekte olduğu ıslah programı ile ilgili her türlü resmî belgeyi düzenlemek veya düzenletirmek.
- t) Üyelik bilgilerinin güncelleştirilmesini sağlamak ve takip etmek.
- u) Bakanlıkça yapılan denetimler sonucunda şartları taşımadıkları hâlde seçildiği veya seçilme yeterliliğini sonradan kaybettiği anlaşılanların üyeliklerine son vermek.
- ü) Ana sözleşmede ve bu Yönetmelikte belirlenen diğer görevleri yapmak.

Birlik yönetim kurulunun hukuki sorumlulukları ve ücret

MADDE 31 – (1) Görevini yapmadıkları anlaşılan yönetim kurulu üyelerini genel kurul her zaman azledebilir ve haklarında takibat kararı verebilir. Birliğin her üyesinin, sorumluluğu olan yöneticilere münferiden dava açma hakkı saklıdır. Yönetim kurulu aleyhindeki davalar denetleme kurulunca açılır.

(2) Yönetim kurulu üyelerinden her biri, genel kurulun kararı şahsi sorumluluğunu gerektirdiği durumlarda karar aleyhine iptal davası açabilir. Yönetim kurulu üyeleri ve birlik çalışanları kasıtlı bulunsun veya bulunmasın kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan sorumludurlar. Suç teşkil eden fiil ve hareketlerinden dolayı bu kişiler hakkında yasal yollara başvurulur. Yönetim kurulu, tescil ve kayıt için gerçeğe aykırı beyanda bulunması hâlinde hukuki bakımdan sorumlu olur.

(3) Yönetim veya temsile yetkili şahıslar, birliğe ait görevlerini yürütmeleri esnasında meydana getirdikleri fiillerden doğan zararlardan müteselsilen sorumludurlar.

(4) Yönetim kurulu üyelerine genel kurulca aylık brüt asgarî ücretin iki katını geçmemek üzere belirlenen huzur hakkı ve en yüksek devlet memurunun aldığı yolluğun iki katını geçmemek üzere belirlenen yolluk dışında hiçbir ad altında başkaca ödeme yapılamaz.

Birlik denetleme kurulu

MADDE 32 – (1) Birlik denetleme kurulu, genel kurul namına birliğin bütün işlem ve hesaplarını inceler.

(2) Denetleme kurulu üyeleri, yönetim kurulu üyelerinde olması gereken şartlara tabidir.

Birlik denetleme kurulu iş bölümü ve çalışma şekli

MADDE 33 – (1) Denetleme kurulu üyeleri; altı ay ara ile yılda iki defa toplanarak birliğin işlemlerini ve hesaplarını denetler, malları ve kasayı sayar, görülen noksanlıkları, düzensizlikleri inceleyerek bunları birer rapora bağlar ve bu raporları denetleme kurulu raporları dosyasında muhafaza eder. Ayrıca aksaklıkları yönetim kuruluna bildirir.

(2) Denetleme kurulu üyeleri, genel kurul toplantısından önce bilançoyu, yönetim kurulunun hazırladığı çalışma raporu ve bütçeyi inceleyerek gerekli gördüğü işlemleri, hesapları ve mevcutları elden geçirir ve kanaatlerini açık olarak belirten bir rapor hazırlar. Denetleme kurulu üyeleri, bu raporda yönetim kurulunun çalışma düzenini ve başarı derecelerini de belirtir.

(3) Denetleme kurulu üyeleri çalışma raporlarını ve benzer tekliflerini genel kurula sunmaya mecburdur.

(4) Denetleme kurulu üyeleri, görevleri esnasında işlerin yürütülmesinde gördükleri noksanlıkları, Kanuna, bu Yönetmeliğe veya ana sözleşmeye aykırı hareketleri, bundan sorumlu olanların bağlı bulundukları organa ve gerekli hâllerde genel kurula haber vermekle yükümlüdür.

(5) Denetleme kurulu raporları üye çoğunluğu tarafından imzalanır. Rapora katılmayan üyeler kanaatini belirterek raporu imzalamak ve/veya münferit rapor düzenlemek zorundadır.

(6) Genel kurul toplantısında denetleme kurulu raporu okunmadan bilanço ve ibralar konusunda karar alınamaz.

Birlik denetleme kurulunun görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 34 – (1) Birlik denetleme kurulu aşağıda belirtilen görev, yetki ve sorumluluklara sahiptir:

a) Birliğin işlem ve hesaplarının tetkiki sonunda buldukları noksan ve hataların giderilmesi için yönetim kuruluna rapor sunmak, yönetim kurulu gereğini yapmadığında merkez birliğine bildirmek.

b) Bilançonun, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Tek Düzen Muhasebe Sistemi Esaslarına göre hazırlanıp hazırlanmadığını incelemek.

c) Yönetim kurulu üyelerinin üyelik şartlarını taşıyıp taşımadıklarını araştırmak, bu şartları taşımadıkları hâlde seçilenler ile sonradan kaybedenlerin görevlerine son verilmesi için keyfiyeti yönetim kuruluna bildirmek.

ç) Birlik çalışmaları hakkında bilgi almak ve lüzumlu kayıtların tutulmasını sağlamak maksadıyla birliğin defterlerini incelemek.

d) Altı ayda bir ara denetimi yapmak ve haber vermeksizin birlik veznesini denetlemek, inceleme sonuçları olumsuz çıktığı takdirde düzenlenecek raporun bir örneğini yönetim kurulu başkanına vermek.

e) Birlik üyeleri ve kendileri ile birlik yönetim kurulu üyeleri arasındaki anlaşmazlıklarla ilgili konuları genel kurul gündemine aldirmek ve yönetim kurulunun genel kurulu doğrudan toplantıya çağırması durumunda yönetim kurulundan olağanüstü genel kurul toplantısı çağırısı yapılmasını talep etmek.

f) Üyelerin genel kurul toplantılarına katılmaları için bu Yönetmelikte ve ana sözleşmede belirtilen gerekli şartları yerine getirip getirmediklerini incelemek.

g) Yapılacak denetimler sonucunda düzenlenecek rapora göre hukuki sorumluluğu tespit edilen yönetim kurulu üyeleri hakkında genel kurul kararına istinaden gerekli hukuk davalarını açmak.

ğ) Üyelik başvurusuna olumsuz cevap verilen yetiştiricilerin itirazlarını, yapılacak ilk genel kurul toplantısı gündemine aldirmek.

(2) Denetleme kurulu üyelerinin birinci fıkrada yazılı kontrol yetkileri genel kurul kararı ile sınırlandırılmaz. Denetleme kurulu üyeleri ayrıca birlik zararlarını kapatmak için genel kurula sunulacak teklifleri hazırlayarak toplantı gündemine aldirmek.

Birlik denetleme kurulunun hukuki sorumlulukları ve ücret

MADDE 35 – (1) Denetleme kurulu üyeleri, Kanun, bu Yönetmelik ve ana sözleşme ile kendilerine yüklenilen görevleri hiç veya gereği gibi yapmamalarından doğan zararlardan dolayı kusursuz olduklarını ispat etmedikçe müteselsilen sorumludurlar.

(2) Denetleme kurulu üyelerine, genel kurulca aylık brüt asgarî ücretin iki katını geçmemek üzere belirlenen huzur hakkı ve en yüksek devlet memurunun aldığı yolluğun iki katını geçmemek üzere belirlenen yolluk dışında hiçbir ad altında başkaca ödeme yapılamaz. Denetleme kurulu üyelerine yapılacak huzur hakkı ödemeleri, toplantı başına yapılır.

Birlik denetleme kurulu üyeliğinin açılması ve çekilme

MADDE 36 – (1) Denetleme kurulu üyelerinden birinin ölümü, çekilmesi, bir engelden dolayı görevlerini yapamayacak hâlde bulunması, iflası veya kısıtlılık hâli gibi sebeplerle görevlerinin sona ermesi ya da 28 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen suçlardan dolayı mahkûm olması hâlinde diğer üyeler genel kurulun ilk toplantısına kadar görev yapmak üzere boşalan üyenin yerine yedeklerden birini çağırır. Ancak bir üyelik açık kalıp da yerine geçecek yedek üye bulunamazsa genel kurul toplantıya çağırılmadan denetleme kurulu tarafından birlik asıl üyelerinden biri yapılacak ilk genel kurula kadar görev yapmak üzere çağırılır.

(2) Denetleme kurulu üyeleri her zaman görevden çekilebilirler. Ancak toplu çekilme hâlinde genel kurul, yönetim kurulu tarafından derhal toplantıya çağırılır ve otuz gün içinde denetleme kurulunun yeni asıl ve yedek üyelerini seçer.

Birlik denetleme kurulunun inceleme yükümlülüğü

MADDE 37 – (1) Denetleme kurulu üyeleri işletme hesabıyla bilançonun defterlerle uygunluk hâlinde bulunup bulunmadığını, defterlerin düzenli bir surette tutulup tutulmadığını ve işletmenin neticeleriyle mal varlığı hakkında uyulması gerekli olan hükümlere göre işlem yapılıp yapılmadığını incelemekle yükümlüdür. Üyeleri şahsen sorumlu veya ek ödeme ile yükümlü olan birliklerde ayrıca üyelerin verdiği taahhütnameler ile üyelik defterlerinin usulüne uygun olarak tutulup tutulmadığını da incelemek zorundadırlar.

(2) Yönetim kurulu, birinci fıkra kapsamında inceleme yapılabilmesi için denetleme kurulu üyelerine defter ve belgeleri verir; ayrıca denetleme kurulu üyelerinin isteği üzerine müfredat defteri ve bu defterin hangi esaslara göre düzenlendiği de dâhil istenilen her konu hakkında da bilgi verir.

(3) Birlik asıl üyeleri, gerekli gördükleri hususlarda denetleme kurulu üyelerinden yazılı açıklama yapmalarını isteyebilirler.

Sorumlu müdür

MADDE 38 – (1) Birlik yönetim kurulunca veteriner fakültesi veya ziraat fakültesi (zootekni) mezunu sorumlu müdür atanabilir. Sorumlu müdür, yönetim kurulu kararlarını uygular ve yönetim kurulu toplantılarına katılabilir ancak sorumlu müdürün oy hakkı yoktur. Birlik yönetim ve denetleme kurulu üyeleri, birlik sorumlu müdürü ve çalışanı olamaz.

(2) Sorumlu müdür, yönetim kurulu tarafından kurulan birimleri yönetir ve çalışmaları konusunda yönetim kuruluna karşı sorumludur. Yönetim kurulu gerek gördüğünde yeni birimler kurabilir, bu birimleri kaldırabilir, birimleri birleştirebilir veya sorumlu müdürün uhdesine verebilir.

(3) Sorumlu müdür, kendisine bağlı birimler ile aşağıdaki görevleri yapar:

a) Ülkenin hayvancılık politikasına paralel olarak verilen hedeflere ulaşabilmek amacıyla birlik organlarının verilen kararları uygulamak.

b) Ülke hayvancılığı ve birlik üyelerinin menfaatleri çerçevesinde, Bakanlık ve merkez birliği tarafından yayımlanan mevzuata uygun olarak tabii ve suni tohumlama, embriyo transferi, genetik materyallerin üretimi, ıslah edilmiş ırkın muhafazası ve takibi için soy kütüğü, ön soy kütüğü ve ıslah programlarını yürütmek ve benzeri konularda hizmet vermek.

c) Merkez birliğince yayımlanan talimatlar doğrultusunda teknik faaliyetlerin ve görevli teknik personelin çalışmalarını denetlemek, personel ve yetiştiricilerin teknik alanda mesleki eğitim çalışmalarını yürütmek.

ç) Hayvan sağlığı ile ilgili faaliyetleri Bakanlığın konu ile ilgili mevzuatı, merkez birliğinin talimatı ve programları doğrultusunda yürütmek.

d) Personel ve yetiştiricilerin sağlık alanında mesleki eğitim çalışmalarını yürütmek.

e) Birliğin personel, idari ve mali işlerini yürütmek.

f) Damızlık hayvanlar için düzenlenecek sergi, panayır, fuarlarda dereceye girenlere ödül verilmesi ile ilgili işleri yürütmek.

g) Borsa ve benzeri konularla ilgili çalışmaları yürütmek.

ğ) Birliğin hayvan alımı ve nakliye işlerini yürütmek.

h) Genel kurulun üretim merkezi ve laboratuvar kurulmasına karar vermesi halinde, bunların inşasını ve faaliyete geçirilmesini sağlamak.

ı) Soy kütüğü ve ön soy kütüğüne kayıtlı damızlıkların yurt içi ve yurt dışı satışlarında yetiştiricilere yardımcı olmak.

i) Birliğin bütçe tasarısını hazırlamak, merkez birliğinin yayımlayacağı talimatlar kapsamındaki işleri yürütmek.

Birliklerde dışarıya karşı temsil ve imza yetkisi

MADDE 39 – (1) Yönetim kurulu kararıyla, resmî dairelerde, mahkemelerde ve üçüncü kişiler nezdinde başkanın temsil yetkisi sorumlu müdüre devredilebilir. Ancak mali konular ile birliği taahhüt altına alan konularda, birlik adına yapılacak yazışmalarda yönetim kurulu başkanı ve birliği temsile yetki verilen yönetim kurulu üyelerinden en az birisinin imzası gereklidir.

(2) Yönetim kurulu, birliği temsil niteliğinde olan veya birliği borç altına sokan işler dışında, birlik personeline ikinci derecede imza yetkisi verebilir. Verilen bu yetkilerin kapsamı yönetim kurulunca açıkça belirlenir.

(3) Birliği temsile yetkili kılınan kişiler, birlik adına yapacakları işlemlerde imzalarını yalnızca birlik unvanı altında kullanır. Aksi durumda verilen taahhütler birliği bağlamaz.

Birliklerde tescil ve ilan

MADDE 40 – (1) Yönetim kurulu, ilk toplantısında birliği temsile ve birlik adına imza atmaya yetkili şahısları tespit eder ve buna dair alınmış kararların noterlikçe onaylanmış bir suretini, imzalarla birlikte tescil edilmek üzere Ticaret Sicili Müdürlüğüne vererek tescil ve ilan ettirir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Merkez Birliğinin Kuruluşu, Merkez Birliğine Üyelik ve Merkez Birliğinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Merkez birliğinin kuruluşu

MADDE 41 – (1) Koyun ve keçi türlerinde müştereken, diğer hayvan türlerinde ise aynı türden hayvana veya arılı kovana sahip yetiştiriciler tarafından kurulmuş bulunan en az yedi il birliği, ulusal düzeyde ortaklaşa en fazla bir merkez birliği kurabilirler.

(2) Merkez birliğinin kurulabilmesi için, bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak kurulmuş en az yedi il birliğinin Bakanlığa yazılı olarak başvurusu gerekir.

(3) Merkez birlikleri için tip ana sözleşme, Bakanlık tarafından hazırlanarak yayımlanır. Kurucu birliklerce imzalanan ve Bakanlık tarafından yayımlanan tip ana sözleşmeye aykırı hükümler içermeyen ana sözleşme Bakanlığa verilir. Bakanlık, başvuruyu değerlendirme işlemini bir ay içerisinde sonuçlandırır. Merkez birliğinin kuruluşuna izin verilmesi hâlinde ana sözleşme, kurucu birliklerin başvurusu üzerine ticaret siciline tescil ve ilan olunur. Merkez birliği, ticaret siciline tescil ile tüzel kişilik kazanır.

(4) Merkez birliğinin merkezi ve çalışma adresi Ankara'dır.

(5) Birliklerin ana sözleşmelerinde yer alacak hususlara ilişkin hükümler merkez birliği ana sözleşmelerinde de uygulanır.

(6) Merkez birliği, ticaret siciline tescilden itibaren üç ay içinde ilk genel kurul toplantısını yapar. İlk toplantıda merkez birliği üye sayısının yönetim ve denetleme kurullarını oluşturacak sayının altında olduğunun tespiti hâlinde, toplantı tarihinden itibaren bir ay içinde ikinci genel kurul toplantısı yapılır. Bu toplantıda da yeterli üye sayısına ulaşılamaması hâlinde merkez birliği, Bakanlığın onayı ile dağılır. Merkez birliğinin dağılmasına ilişkin iş ve işlemler ile merkez birliği tüzel kişiliğinin ticaret sicilinden terkinine yönelik işlemler Bakanlığın gözetiminde kurucu birlikler tarafından gerçekleştirilir. Gerekli görülmesi hâlinde, söz konusu iş ve işlemler doğrudan Bakanlık tarafından da yürütülebilir.

(7) Merkez birlikleri, ihtiyaç duyulan yerlerde Bakanlığın izniyle şube veya irtibat bürosu açabilir; görevlerini yürütmek üzere ihtiyaç duydukları sayıda personel çalıştırabilir.

Merkez birliğine üyelik şartları

MADDE 42 – (1) Birlikler, birliğin gelişmesi, menfaatlerinin korunması, eğitim ve denetim konusunda hizmet verilmesi gibi faaliyetlerin yerine getirilmesi için kurulmuş veya kurulacak olan aynı çalışma konularına sahip ıslah birliklerinin oluşturduğu merkez birliğine üye olabilir.

(2) Merkez birliğine üyelikte aşağıdaki şartlar aranır:

a) Koyun ve keçi türlerinde müştereken, diğer hayvan türlerinde ise aynı türden hayvana veya arılı kovana sahip yetiştiriciler tarafından kurulmuş olmak.

b) Üyelik için gerekli olan mali yükümlülükleri yerine getirmiş olmak.

c) Birlik olarak kendi türünün ıslah programını yürütebilecek imkânlara sahip olmak ile kayıt sistemi ve ıslah programının yükümlülüklerini taahhüt etmek ve/veya soy kütüğü sistemini yürütebilecek imkânlara sahip olmak.

(3) Merkez birliği üyelerinden giriş aidatı ve yıllık aidat alınır. Giriş aidatı yıllık brüt asgari ücretin %10'unu, yıllık üyelik aidatı ise birlik yıllık aidat gelirlerinin %10'unu geçmemek üzere genel kurul tarafından belirlenir. Giriş aidatının alındığı yıl ayrıca yıllık aidat alınmaz.

Merkez birliği üyeliğine kabul

MADDE 43 – (1) Merkez birliğine üye olabilmek için merkez birliği ana sözleşmesinde yazılı üyelik hak ve ödevlerinin; kuruluş aşamasında ana sözleşmeyi imzalayarak; sonradan girişte ise bir üyelik taahhütnamesi vermek suretiyle kabul edilmiş olması gerekir. Birlikler, merkez birliğine üye olmak için merkez birliği yönetim kuruluna başvurur.

(2) Merkez birliği yönetim kurulu, üyelik için yapılan başvuruyu inceleyerek bir ay içerisinde olumlu veya olumsuz cevaplamakla yükümlüdür. Cevabın olumsuz olması hâlinde talepte bulunan birliğin itirazı, merkez birliği denetleme kurulu aracılığıyla, yapılacak ilk genel kurul toplantısı gündemine aldırılır. Genel kurulun kararı kesindir. Olumsuz cevabın merkez birliği denetleme kurulu aracılığıyla ilk genel kurul gündemine aldırılmaması hâlinde, talep eden, Bakanlığa müracaat edebilir. Bu durumda birliğin itirazı Bakanlık tarafından incelenir. Bakanlığın, üyeliğin kabulüne dair vereceği kararın ilgili merkez birliğine tebliği tarihinde üyelik gerçekleşmiş olur.

(3) Merkez birliği üyeliğine kabul, yönetim kurulu kararı ile olur. Yönetim kurulu, bu Yönetmelikte belirtilen üyelik şartlarını taşıyan birlikleri üyeliğe kabul etmek zorundadır.

(4) Üyelik şartlarını taşımayan birlikleri üyeliğe kabul eden veya üyelik şartlarını sonradan kaybettiği anlaşılan birliklerin üyelikten çıkarılmasına ilişkin iş ve işlemleri yerine getirmeyen yönetim kurulu üyeleri hakkında 92 nci madde hükümleri doğrultusunda işlem yapılır.

(5) Birlik, merkez birliğine üye olması sonrasında, Kanuna ve bu Yönetmeliğe göre hazırlanacak ana sözleşmede açıkça belirtilenler dışında kendi üyelerine başka bir yükümlülük yükleyemez.

Merkez birliği üyeliğinden çıkma

MADDE 44 – (1) Birlikler, genel kurullarından alacakları karara istinaden hesap senesi sonundan en az 6 ay önce merkez birliği yönetim kuruluna yazılı müracaat etmek şartıyla merkez birliği üyeliğinden çıkabilirler.

(2) Üyelikten çıkma, üyenin yazılı talebi üzerine alınan yönetim kurulu kararı ile olur. Üyelikten çıkma talebi, başvuruyu takip eden ilk yönetim kurulu toplantısında karara bağlanır ve ilgili birliğe tebliğ edilir. Yönetim kurulunun, birliklerin üyelikten çıkma kararının ilgili birliğe tebliği ile üyelikten çıkma kesinleşir. Üyelikten çıkılması, birliklerin merkez birliğine olan borçlarını ortadan kaldırmaz. Üyelikten çıkan birlik, merkez birliğine olan borçlarını, tebliğ tarihinden itibaren iki ay içerisinde ödemekle yükümlüdür.

(3) Mücbir sebepler dışında üye birlikler, üç yılı doldurmadan önce üyelikten çıkmak için başvuru yapamazlar. Merkez birliğinin mevcudiyetinin tehlikeye düşmesi hâlinde merkez birliği yönetim kurulu, üyelikten çıkma taleplerine süre sınırlaması getirebilir. Bu süre üç yılı aşamaz.

(4) Üyelik tarihinden itibaren üç yıllık sürenin bitiminden sonra ve üyelikle ilgili bir süre sınırlamasının da getirilmediği hâllerde, usulüne uygun olarak yapılacak üyelikten çıkma başvurusunun yönetim kurulu tarafından karara bağlanmaması hâlinde üye birlik, üyelikten çıkmaya ilişkin beyanını noter aracılığı ile birliğe bildirir. Tebliğ tarihi, üyelikten çıkma tarihi olarak kabul edilir.

Merkez birliği üyeliğinden çıkarılma

MADDE 45 – (1) Merkez birliği üyeleri, bu Yönetmelikte açıkça gösterilmeyen sebeplerle üyelikten çıkarılamaz. Bu hükme aykırı hareket edenler hakkında 92 nci madde hükümleri doğrultusunda işlem yapılır.

(2) Aşağıdaki hâllerde birlikler üyelikten çıkarılır:

a) Kanunda ve bu Yönetmelikte düzenlenen üyelik şartlarını kaybetmiş olmak.

b) İslah programı kapsamında, birliğe kullanım için tahsis edilmiş olan genetik materyalleri, yazılı olarak uyarılmasına rağmen kullanmamak veya kullandırmamak.

c) İslah faaliyetleri ile ilgili olarak merkez birliği veya merkez birliği personelinin yürütmesi gereken çalışmaları engellemek, merkez birliğinin çalışmalarına yazılı olarak uyarılmasına rağmen izin vermemek.

ç) Genel kurul ve yönetim kurulu kararlarına, yazılı olarak uyarılmasına rağmen uymamak.

d) Giriş aidatını ve/veya yıllık aidatı ya da varsa yükümlü olduğu hizmet bedelini, yazılı olarak uyarılmasına rağmen ödememek.

(3) Üye birliğin, Kanunda ve bu Yönetmelikte düzenlenen üyelik şartlarını kaybetmesi halinde, bu durumun yönetim kurulunca tespit edilmesinden itibaren üyelik şartlarını yeniden sağlayabilmesi için bu birliğe altı ay süre verilir. Bu sürenin sonunda üyelik şartlarının yeniden sağlanmaması halinde söz konusu birlik merkez birliği üyeliğinden çıkarılır.

(4) Üyelikten çıkarılmaya, yönetim kurulunca karar verilir. Çıkarılma kararı gerekçeleriyle birlikte yönetim kurulu karar defteri ve üyelik defterine yazılır. Yönetim kurulunun çıkarılma kararının onaylı örneği çıkarılan birliğe tebliğ edilmek üzere, on gün içinde notere tevdi edilir. Üye birlik, üç ay içerisinde çıkarılmaya ilişkin kararla ilgili olarak genel kurula itirazda bulunabilir. Bu itiraz, ilk toplanacak genel kurula sunulmak üzere yönetim kuruluna noter aracılığıyla tebliğ ettirilecek bir yazıyla yapılır. Genel kurula itiraz edildiği takdirde yönetim kurulunun çıkarma kararı aleyhine dava açılmaz. İtiraz üzerine genel kurulca verilecek karara karşı dava hakkı saklıdır. Üç aylık süre içinde hakkında genel kurula itiraz edilmeyen veya iptali için dava açılmayan çıkarılma kararı kesinleşir. Çıkarılmasına karar verilen birlik delegeleri, itirazın görüldüğü genel kurulda kendileriyle ilgili oylamada oy kullanamaz.

(5) Haklarındaki çıkarma kararı kesinleşmeyen birliklerin hak ve yükümlülükleri çıkarılma kararı kesinleşinceye kadar devam eder.

(6) Üyelikten çıkarılan birliğin, Kanunda ve bu Yönetmelikte belirlenen merkez birliğiyle bağlantılı iş ve işlemleri, Bakanlıkça belirlenen en yakın ilde bulunan ıslah birliği aracılığıyla yürütülür.

Merkez birliği üyeliğinden çıkan veya çıkarılan üyelerle mali hesaplaşma

MADDE 46 – (1) Merkez birliği üyeliğinden çıkan veya çıkarılan birlikler, ayrıldıkları senenin bilanço ve netice hesaplarının merkez birliği genel kurulunca kabulünden en az bir ay sonra mali hesaplaşma isteyebilir.

(2) Mali hesaplaşmadan sonra çıkan veya çıkarılan birliklerin merkez birliğinin yedek akçeleri ve malları üzerinde bir hakları kalmaz.

(3) Merkez birliğinden hangi sebeple olursa olsun çıkarılanların üyelik zamanlarına ait zararlardan dolayı sorumlulukları ayrılmanın tahakkuk ettiği bilanço yılının bitiminden başlayarak iki yıl devam eder.

Merkez birliğinin görevleri

MADDE 47 – (1) Merkez birlikleri aşağıda belirtilen görevleri yürütürler:

a) Birliklerin çıkarlarını korumak, Kanunda, bu Yönetmelikte ve ana sözleşmede belirtilen amaçlarını gerçekleştirmeleri doğrultusunda faaliyetlerini yönlendirmek, bu birliklerin gelişmelerine yardımcı olmak ve gerekli önerilerde bulunmak.

b) Birliklerin, ülke hayvancılık politikası yönünde çalışmalarını temin etmek, birliklerin istek ve ihtiyaçlarını kamu kurum ve kuruluşlarına iletmek.

c) Merkez birliği genel kurulu kararı ile uluslararası hayvancılık birliklerine, enstitülerine üye olmak, hayvan sergi, panayırılarına katılmak.

ç) Hayvan ve hayvansal ürünlerin ihracatı ile damızlık ithal ve ihracatı konularında ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde gerekli girişimlerde bulunmak.

d) Hayvan ve hayvansal ürün fiyatlarını tespit komisyonlarında görev almak.

e) Yabancı ülkelerdeki hayvancılık ve hayvancılıkla ilgili kuruluşların çalışmalarını takip etmek, bu konudaki yenilikleri yayım ve eğitim yoluyla üyelerine ve ihtiyaç hâlinde tüm yetiştiricilere iletmek.

f) İlgili mevzuatta yapılması gerekli görülen değişiklikler için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına önerilerde bulunmak.

g) Hayvancılık konusunda devletçe yapılacak yatırımlara yardımcı olmak ve önerilerde bulunmak.

ğ) Birliklere iç ve dış kaynaklardan kredi sağlamak.

h) Birliklerin ihtiyaç duyduğu eğitimleri yapmak, seminerler düzenlemek, çalıştay, kongre, fuar, sergi, panayır, yarışma, sempozyum ve benzeri toplantı, organizasyon ve etkinlikler düzenlemek, yetiştirme konularında yayınlar çıkarmak, gerektiğinde Bakanlık ile bu konularda müştereken çalışmak.

ı) Merkez birliği ve birliklerin her türlü ihtiyaçlarını karşılamak, bu işler için gerektiğinde tüm hisseleri merkez birliğine ait olmak üzere şirket kurmak ya da şirketlere ortak olmak, sigorta işlemleri yapmak veya yaptırmak.

i) Birliklerin kurulamadığı veya aktif hale gelemediği illerde; ön soy kütüğü ve soy kütüğü faaliyetlerini yürütmek amacıyla Bakanlık izniyle şube veya irtibat büroları açmak, bunların görevlerini komşu birliklerle veya kamu kurum ve kuruluşları ile yapacağı protokol çerçevesinde ortaklaşa yürütmek.

j) Ulusal düzeyde ıslah programlarının gereklerinin yerine getirilmesi için gayret göstermek, Bakanlığın hazırlayacağı mevzuat doğrultusunda damızlık değer tahminlerini yapmak veya yaptırmak ve yayımlamak.

k) Gen kaynaklarının korunması ve çevre ıslah programına yönelik olarak kayıt sistemini tutmak, birliklere tutturmak ve gerekli saha çalışmalarını yürütmek.

l) Hayvancılığın geliştirilmesi amacıyla gerekli tesisleri kurmak, ortak olmak, işletmek, gerektiğinde bu işler için tüm hisseleri merkez birliğine ait olmak üzere şirket ve/veya iktisadi işletme kurmak.

m) Yerli ırk gen kaynaklarının korunması ve ırk ıslahı konularında Bakanlık ile diğer kurum ve kuruluşlarla birlikte çalışmak.

n) Faaliyet alanı ile ilgili canlı hayvan, genetik materyal, her türlü girdi ve hayvansal ürünün ithalat ve ihracatını yapmak ve yaptırmak.

o) Islah programı için gerekli her türlü girdileri tedarik etmek, dağıtmak ve pazarlamak.

ö) Bu maddede belirtilen faaliyetlere ek olarak üye birliklerinin yürüttüğü görevleri ve faaliyetleri denetleme kurulları aracılığıyla denetlemek, denetim sonuçlarını Bakanlığa bildirmek.

p) Islah programı ve soy kütüğü faaliyetlerini birliklere uygulatmak ve uygulamayı takip etmek.

r) Islah programı kapsamında sperma, yumurta, embriyo, larva, ana arı ve benzeri ıslah materyallerini üretmek için Bakanlık izniyle ya da Bakanlıktan ruhsatlı üretim merkezleri ve laboratuvarlar kurmak, araştırma kurumlarıyla iş birliği yapmak ve üretilen ıslah materyallerini depolamak, dağıtmak ve pazarlamak.

s) Üye birliklerin yönetici, personel ve üye yetiştiricilerinin mesleki eğitimlerini sağlamak, bunların bilgi ve becerilerini artırmak amacıyla kurs, seminer ve benzeri organizasyonları düzenlemek, eğitim çalışmaları ve araştırmalar yapmak veya yaptırmak, her türlü basılı yayım ve diğer yollarla iletişim ve haberleşmeyi sağlamak.

ş) Faaliyet alanı ile ilgili olarak üyelerinin ihtiyaçlarına yönelik iş ve işlemler ile danışmanlık ve projelendirme hizmetlerini vermek.

(2) Bu madde hükümleri uyarınca merkez birlikleri tarafından kurulacak şirket ve/veya iktisadi işletmelerin faaliyet alanı, merkez birliğinin faaliyet alanı ile sınırlıdır.

(3) Merkez birliği, birinci fıkrada belirtilen hizmetlere karşılık genel kurulda karar almak şartıyla üyelerden hizmet bedeli alabilir.

(4) Merkez birliği, vermediği hizmet karşılığında ücret talep edemez.

(5) Merkez birliği yönetim ve denetleme kurulu üyeleri ve çalışanları, merkez birliğinin görevleri kapsamında yurt dışına yaptıkları ziyaretler sonrasında, Bakanlık hayvancılık politikalarının uygulanmasına yardımcı olunması, birliklerin bilgi ve deneyimlerinin artırılması amacıyla yabancı ülke uygulamaları hakkındaki incelemelerini ve deneyimlerini rapor hâlinde Bakanlığa gönderir.

Merkez birliklerinde sorumluluk

MADDE 48 – (1) Üye birliklerin sorumluluğu ana sözleşmede belirlenir.

(2) Merkez birliği, alacaklılarına karşı tüm mal varlığı ve aktifleriyle sorumludur.

Merkez birliklerinde sermaye

MADDE 49 – (1) Merkez birliğinin sermayesi, üyelerin merkez birliğine girerken ödemiş oldukları giriş aidatlarından oluşur.

(2) Merkez birliğine aynı sermaye kabul edilemez.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Merkez Birliğinin Organları ve Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Merkez birliğinin organları

MADDE 50 – (1) Merkez birliği, aşağıdaki organlardan oluşur:

- a) Genel kurul.
- b) Yönetim kurulu.
- c) Denetleme kurulu.

Merkez birliği genel kurulu

MADDE 51 – (1) Genel kurul, merkez birliğini temsil eden en yetkili organdır.

- (2) Merkez birliği genel kuruluna, üye birlikler tarafından kendi üyeleri arasından seçilen delegeler katılabilir.
- (3) Genel kurula katılan her delegenin bir oy hakkı vardır ve gerçek kişiler vekâleten oy kullanamazlar.
- (4) Genel kurul aşağıdaki şekillerde toplanır:

- a) Olağan genel kurul.
- b) Olağanüstü genel kurul.

Merkez birliği genel kurulunun görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 52 – (1) Genel kurul, aşağıda belirtilen görev, yetki ve sorumluluklara sahiptir:

- a) Ana sözleşmeyi değiştirmek.
- b) Yönetim kurulu üyelerini, denetleme kurulu üyelerini ve gerektiğinde hesap tetkik komisyonu ile tasfiye kurulunu seçmek.
- c) İşletme hesabıyla bilanço ve gerektiğinde gelir gider farkının bölüşülmesi hakkında karar almak.
- ç) Yönetim kurulu ve denetleme kurulunu ibra etmek veya etmemek.
- d) Kanun, bu Yönetmelik veya ana sözleşme ile genel kurulun yetkisine bırakılmış olan konular hakkında karar vermek.

e) Alım, satım ve kiralama hizmetlerinde takip edilecek usul ile alınacak ürünün niteliğini, azami fiyatını, satılacak ya da kiralanacak ürün ve hizmetlerin asgari fiyatını belirlemek.

- f) Ana sözleşmede belirlenen diğer görevleri yapmak.

(2) Genel kurul; Kanuna, bu Yönetmeliğe ve ana sözleşme hükümlerine aykırı karar alamaz. Genel kurul tarafından yönetim kuruluna genel yetki devri yapılamaz.

Merkez birliği olağan genel kurul toplantısı

MADDE 53 – (1) Yönetim kurulunun daveti üzerine olağan genel kurul toplantısının dört yılda bir, mali toplantının ise iki yılda bir, en geç Ekim ayının sonuna kadar Ankara’da yapılması zorunludur. Olağan genel kurul toplantısının yapılacağı mekân ve gerekli fiziki donanım, delege sayısı dikkate alınarak belirlenir. Genel kurul, toplantıya katılma hakkı olan delegelerin tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Genel kurulda toplantı için gerekli çoğunluk sağlanamadığı takdirde, çoğunluk aranmaksızın en erken yedi en geç otuz gün içerisinde ikinci toplantı yapılır. Toplantıda, gündem maddeleri ayrı ayrı görüşülerek oylanır ve karara bağlanır.

Merkez birliği olağanüstü genel kurul toplantısı

MADDE 54 – (1) Birlik, yönetim kurulu kararıyla doğrudan veya denetleme kurulu, gerektiğinde tasfiye kurulu ya da delege tam sayısının en az onda birinin noter onaylı talebiyle yönetim kurulu tarafından olağanüstü genel kurul toplantısına çağrılabilir. Ancak Bakanlık, genel kurul yukarıda belirtildiği şekilde toplanamadığı takdirde veya kamu yararı ve hizmet gereklerini dikkate alarak olağanüstü genel kurul çağırısı yapma yetkisine sahiptir. Çağrı şekli ve gündem hususlarında olağan genel kurul toplantısında uygulanan esaslar uygulanır.

(2) Bakanlık tarafından da olağanüstü genel kurul toplantısı çağırısı yapılmaması hâlinde, istek sahipleri merkez birliğinin merkezinin bulunduğu yer asliye hukuk mahkemesine başvurarak genel kurulu bizzat toplantıya çağırma izni alabilirler.

Toplantıya çağırma şekli ve gündem

MADDE 55 – (1) Genel kurul, yönetim kurulu tarafından, toplantının günü, saati, yeri ve gündemi belirtilmek üzere ana sözleşmede gösterilen şekil ve surette toplantıya çağırılır. Toplantı tarihinden otuz gün önceden başlamak üzere, toplantı sonuçlanana kadar toplantı ilanı, gündem ve hazır bulunanlar listesi merkez birliği ilan panosunda askıya çıkarılır ve merkez birliği internet adresinde yayımlanır, ayrıca toplantı ilanı ve gündemi ulusal bir gazetede ilan edilir.

(2) Ana sözleşmenin değiştirilmesi söz konusu ise yapılacak ilanda değiştirilecek madde numaralarının yazılması ile yetinilir.

(3) İlanın bir örneği toplantıdan en az on beş gün önce Bakanlığa gönderilir. Toplantı için gözlemci olarak Bakanlık temsilcisi görevlendirilmesi talep edilir. Bakanlık, bildirilen gün ve yerde temsilci bulundurulmasını sağlar. Genel kurul kararlarını içeren tutanaklar ile toplantıya katılanların listesi Bakanlık temsilcisi tarafından imzalanır. Bakanlık temsilcisi genel kurulda, Kanuna, bu Yönetmeliğe ve ana sözleşmeye aykırı olarak alınan kararlar hakkındaki görüşünü genel kurul tutanağına geçirir ve ayrıca keyfiyeti temsilci raporunda belirtir. Temsilciler, toplantının kanunlara, bu Yönetmeliğe, ana sözleşmeye ve gündeme göre yürütölmesini gözetim ile görevlidirler.

(4) Usulüne uygun müracaat yapıldığı hâlde, Bakanlık temsilcisi toplantıya gelmez ise toplantı icrasını temin etmek üzere, bir saat beklenir. Bakanlık temsilcisi bu sürenin sonunda da gelmez ise toplantı yeter sayısının bulunduğunun tespiti ile toplantıya başlanır ve bu durum yönetim kurulu veya denetleme kurulunca bir tutanakla

belirlenir.

(5) Genel kurulda gündemde olmayan hususlar görüşülemez. Ancak genel kurul toplantısında hazır bulunmaları şartı ile merkez birliği delege tam sayısının en az 1/10'unun başkanlık divanının oluşumundan sonra gündem maddelerinin görüşülmesine geçilmeden önce yazılı ve imzalı teklifte bulunmaları hâlinde, hesap tetkik komisyonunun seçilmesi, bilanço incelemesinin ve ibranın geriye bırakılması, çıkarılan üyeler hakkında karar alınması, genel kurulun yeni bir toplantıya çağırılması ve Kanun, ana sözleşme ve iyi niyet esasları ile genel kurul kararlarına aykırı olduğu ileri sürülen yönetim kurulu kararlarının iptali, yönetim ve denetleme kurulu üyelerinin azli ve yerlerine yenilerinin seçilmesi ile ilgili hususlar, toplantıya katılanların salt çoğunluğunun kabulü ile gündeme alınır. Genel kurulda yönetim ve denetleme kurulunun ibra edilmemesi veya bilanço, gelir-gider tablolarının onaylanmaması durumunda gündemde olmasa dahi hesap tektik komisyonu seçilir.

(6) Genel kurula katılma hakkı bulunan delegelerin en az 1/10'u tarafından genel kurul toplantısından en az yirmi gün önce yazılı olarak bildirilecek hususların gündeme konulması zorunludur.

Toplantıya başlama

MADDE 56 – (1) Genel kurul toplantıları Bakanlık temsilcisinin katılması ile açılır ve devam eder. Toplantı, yönetim kurulu başkanı tarafından, bulunmaması hâlinde yönetim kurulu üyelerinden biri, o da yoksa denetleme kurulu üyelerinden biri veya bunların da bulunmaması hâlinde genel kurulca gösterilecek bir delege tarafından yoklamayı müteakip açılır.

(2) Toplantıda delegelerin gerekli çoğunluğu sağladığı tespit edilince divan başkanlığının seçimine geçilir.

(3) Toplantıya katılan oy verme hakkına sahip delegeler arasından başkan, bir başkan vekili ve iki kâtip üye seçilerek divan oluşturulur. Seçimin gizli yapılması durumunda ayrıca iki oy tasnifçisi seçilir. Divan başkanlığına, yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyeleri, denetleme kurulu üyeleri ve merkez birliği çalışanları seçilemez.

(4) Toplantı açılıp gündem maddelerinin görüşülmesine başlandıktan sonra herhangi bir sebeple toplantının devamına imkân görülmemesi veya Divanın çekilmesi halinde; gündemi tamamlamak üzere Genel Kurulda ibra maddesi görüşülmemişse Yönetim Kurulu, görüşülmüşse Bakanlık veya merkez birliğinin merkezinin bulunduğu yer asliye hukuk mahkemesi tarafından atanacak kayyum tarafından yapılacak çağrı üzerine Genel Kurul yeniden toplanır, bu konudaki çağrı ile ilgili olarak 55 inci madde hükümleri uygulanır.

Hazır bulunanlar listesi

MADDE 57 – (1) Genel Kurul toplantısına katılacak delegeleri gösteren hazır bulunanlar listesi düzenlenir. Bu listede oy verme hakkına sahip gerçek kişi delegelerin; adı, soyadı, ili, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, adres ve imza bölümü ile temsil ettiği birliğin, merkez birliğine üyelik tarihi yer alır. Tüzel kişiliği haiz delegeler için ise; unvanı, vergi numarası, temsilcinin adı, soyadı, temsilcinin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, ili, adres ve imza bölümü yer alır.

(2) Liste, toplantıya başlamadan önce toplantıya katılan delegelere ve tüzel kişiliği haiz delegeler için bunların temsilcilerine Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası bulunan geçerli bir kimlik belgesi gösterilmesi şartıyla imzalatılır. Listenin Bakanlık temsilcisi ve divan başkanlığı tarafından da imzalanması gereklidir.

Karar yeter sayısı

MADDE 58 – (1) Kanunda, bu Yönetmelikte veya ana sözleşmede nitelikli çoğunluk gerektiren hüküm bulunmadıkça genel kurul kararları ve seçimlerde, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alınır.

(2) Merkez birliğinin dağılması, ana sözleşmenin değiştirilmesi, hayvancılıkla ilgili uluslararası kuruluşlara üye olunması ya da bu kuruluşlara üyelikten ayrılma kararı alınması ve merkez birliğine üyelik veya ayrılma ile ilgili kararlarda hazır bulunanlar listesini imzalayan delegelerin 2/3 çoğunluğu aranır. Ek ödeme yükümlülükleri konusunda alınacak kararlar için delege tam sayısının 3/4'ünün kabul oyu gereklidir.

Bütün delegelerin hazır bulunması hâli

MADDE 59 – (1) Merkez birliğinin bütün delegelerinin toplantıda hazır bulunması hâlinde, genel kurul toplantısına dair diğer hükümler saklı kalmak şartı ile toplantıya çağrı hakkındaki hükümlere uyulmamış olsa dahi, kararlar alınabilir. Bu gibi kararların, delegeler tarafından imzalanması gereklidir.

Oylamaya katılamayacaklar

MADDE 60 – (1) Yönetim kurulu ile merkez birliği işlerinin görülmesinde yönetim kurulu tarafından görevlendirilenler, yönetim kurulunun ibrasına ait kararlarda oylamaya katılamazlar. Bu hüküm denetleme kurulu üyeleri hakkında uygulanmaz.

(2) Delegelerden hiçbirisi, kendisi veya aralarında evlilik bağı kalksa bile eşi yahut altsoy ve üstsoyu ile merkez birliği arasındaki şahsi bir işe veya davaya dair olan görüşmelerde oy hakkını kullanamaz.

Kararların bozulması

MADDE 61 – (1) Aşağıda belirtilen kimseler; Kanuna, bu Yönetmeliğe, ana sözleşmeye ve iyi niyet esaslarına aykırı olduğu iddiasıyla genel kurul kararları aleyhine toplantıyı takip eden günden başlamak üzere otuz gün içerisinde merkez birliğinin merkezinin bulunduğu yer asliye hukuk mahkemesine başvurabilir:

a) Toplantıda hazır bulunup da kararlara katılmayarak karşı görüşlerini tutanağa geçirten veya oyunu kullanmasına haksız olarak izin verilmeyen ya da toplantı çağrısının usulüne uygun yapılmadığını, gündemin gereği

gibi ilan veya tebliğ edilmediğini veya genel kurul toplantısına katılmaya yetkili olmayan kimselerin karara katılmış bulunduklarını iddia eden delegeler.

b) Yönetim kurulu.

c) Kararların yerine getirilmesi yönetim kurulu üyeleri ile denetleme kurulu üyelerinin şahsi sorumluluklarını gerektirdiğinde bu üyelerden her biri.

(2) Genel kurul kararları aleyhine dava açıldığı hususu ve duruşma günleri, yönetim kurulu tarafından ilan olunur.

Merkez birliği yönetim ve denetleme kurulu üyelikleri seçimleri

MADDE 62 – (1) Yönetim kurulu ve denetleme kurulu üyeleri seçimleri adayların tek listede toplanması hâlinde açık; birden fazla listede toplanması hâlinde gizli oy, açık tasnif esasına göre yapılır.

(2) Seçimlerin gizli yapılması hâlinde merkez birliği mührünü taşıyan zarflar, hazır bulunanlar listesini imzalayan delegelere imza karşılığı oy kullanmak üzere verilir. Üyelerin imzaları divan tarafından Bakanlık temsilcisinin gözetiminde, Bakanlık temsilcisinin genel kurula gelmemesi durumunda divanın ve genel kurulca belirlenen üyelerin gözetiminde kontrol edilerek oyların kullanılması sağlanır. Kullanılan oylar sayılır ve katılanlara göre oyların fazla çıkması hâlinde oy pusulaları açılmadan, fazla oylar rastgele seçilerek iptal edilir. Sandık açılıp oy ayrımı bittikten sonra sonuçlar tutanağa yazılır.

(3) Genel Kurulda en çok oy alan delegeler, yönetim ve denetim kurulu asıl ve yedek üyeliklerine seçilmiş olurlar. Bu delegeler, merkez birliğinin hayvancılıkla ilgili uluslararası kuruluşlara üye olması hâlinde bu kuruluşlarda da merkez birliğini temsil eder.

(4) Oy pusulalarının üzeri çizilerek yönetim ve denetim kurulu için seçilecek üye sayısından fazla isim yazılması veya oy pusulasındaki isimlerin üzeri çizilerek yerlerine yenilerinin yazılması hâlinde o oy geçersiz olur.

(5) Yönetim kurulu, genel kurul tarafından yedi asıl ve yedi yedek üyeden oluşmak üzere, dört yıl için seçilir.

(6) Yönetim kurulu üyeliğine seçilen tüzel kişi delegeler, temsilcilerinin isimlerini merkez birliğine bildirir.

(7) Süreleri biten yönetim kurulu üyelerinin tekrar seçilmeleri mümkündür. Birbirleriyle veya denetleme kurulu üyeleriyle üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan ve kayın hısımlıkları olanlar aynı anda yönetim kurulu üyeliğine seçilemezler.

(8) Olağanüstü genel kurul toplantılarında yönetim kurulu üyeliğine seçilenler, önceki yönetim kurulunun kalan görev süresini tamamlar. Yönetim kurulu üyeleri olağan veya olağanüstü genel kurullarda ibra edilmedikçe yeni yapılacak yönetim kurulu seçimlerinde aday olamazlar.

(9) Denetleme kurulu, dört yıl için genel kurulca delegelerden seçilen üç asıl üye ile üç yedek üyeden teşekkül eder; bu üyelerde de yönetim kurulu üyelerinde bulunması gereken şartlar aranır.

(10) Süreleri biten denetleme kurulu üyelerinin tekrar seçilmeleri mümkündür. Birbirleriyle ve yönetim kurulu üyeleriyle üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan ve kayın hısımlıkları olanlar aynı anda denetleme kurulu üyeliğine seçilemezler.

(11) Olağanüstü genel kurul toplantılarında denetleme kurulu üyeliğine seçilenler, önceki denetleme kurulunun kalan görev süresini tamamlar. Denetleme kurulu üyeleri olağan veya olağanüstü genel kurullarda ibra edilmedikçe yeni yapılacak denetleme kurulu seçimlerinde aday olamazlar.

(12) Kanunun 10/E maddesinin üçüncü fıkrasına göre Bakanlıkça görevlerine tedbiren son verilen yönetim ve denetleme kurulu üyeleri bir seçim dönemi geçmeden yeniden görev alamazlar.

(13) Yönetim kuruluna veya denetleme kuruluna aynı ilden en fazla bir üye seçilir. Ana sözleşmede aksine bir hüküm yoksa denetleme kuruluna seçilen üyeler, yönetim kurulu üyelerinin seçildiği iller dışındaki illerden olmak zorundadır.

Genel kurul toplantısına ait belgelerin gönderilmesi

MADDE 63 – (1) Yeni seçilip göreve başlayan yönetim kurulu tarafından en geç toplantı gününden itibaren on beş gün içinde gündem toplantı çağrısı, ilan tutanağı, yönetim kurulu ve denetçiler raporu, bilanço gider cetveli, Bakanlık temsilcisi tarafından imzalanmış genel kurul toplantısında hazır bulunanlar listesi, genel kurul toplantı tutanağı ile bu tutanağın Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanan nüshası ve Bakanlık temsilcisi raporunun her birinden birer nüsha olmak üzere hazırlanan belgeler Bakanlığa verilir.

Merkez birliği yönetim kurulu

MADDE 64 – (1) Yönetim kurulu, Kanun, bu Yönetmelik ve ana sözleşme hükümleri doğrultusunda merkez birliğinin faaliyetlerini yöneten ve birliği temsil eden icra organıdır.

Merkez birliği yönetim kurulu üyeliği şartları

MADDE 65 – (1) Yönetim kurulu üyelerinde aşağıdaki şartlar aranır:

a) Türk vatandaşı olmak.

b) Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, nitelikli cinsel saldırıda bulunma, çocukların cinsel istismarı, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak.

- c) Kısıtlı olmamak.
- ç) 18 yaşından küçük olmamak.
- d) En az ilkokul mezunu olmak.
- e) Farklı hayvan türünde başka bir birliğin ya da merkez birliğinin yönetim kurulu üyesi olmamak.
- f) Bakanlık çalışanı olmamak.

(2) Üyelik şartları denetleme kurulu tarafından araştırılır. Bu şartları taşımadıkları hâlde seçilenler ile seçilme yeterliliklerini sonradan kaybedenlerin görevlerine yönetim kurulunca son verilir. Görevleri sona ermesine rağmen merkez birliği adına iş ve işlem yürüten üyeler, bu iş ve işlemlerden şahsi olarak sorumludur.

(3) Temsil ettikleri birlikteki üyelikleri sona eren yönetim kurulu üyelerinin merkez birliği yönetim kurulu üyeliği de sona erer.

Merkez birliği yönetim kurulu iş bölümü ve çalışma şekli

MADDE 66 – (1) Merkez birliği yönetim kurulu ilk toplantısında kendi üyeleri arasından bir başkan, bir başkan yardımcısı ve bir muhasip üye ile sekreteryayı yürütecek bir üye seçer ve diğerleri üye olarak görev yapar. Aynı toplantıda yönetim kurulunun yapacağı mutakat toplantı tarihi ve yeri belirlenir. Bu toplantıda ayrıca gerektiğinde zorunlu olabilecek mutakat dışı toplantılara çağrının nasıl ve kimler tarafından yapılacağına dair karar alınır.

(2) İlk toplantıda biri başkan ve biri üye olmak üzere en az iki kişi, merkez birliğini temsile ve merkez birliği adına imza atmaya yönetim kurulu kararı ile yetkili kılınır ve bu kararın noterlikçe onaylanmış bir sureti, imzalarla birlikte tescil edilmek üzere Ticaret Sicili Müdürlüğüne verilir.

(3) Gerektiğinde aynı usule göre hareket edilerek imza yetkisine sahip kişiler değiştirilebilir. Mali konular ile merkez birliğini taahhüt altına alan konularla ilgili olarak merkez birliği adına yapılacak yazışmalarda yönetim kurulu başkanı ve merkez birliğini temsile yetki verilen yönetim kurulu üyelerinden en az birisinin imzası gereklidir.

(4) Yönetim kurulunda görev değişikliği ile ilgili olarak yönetim kurulu üyelerinin yapacağı yazılı müracaatlar, yönetim kurulu başkanı tarafından ilk yönetim kurulu toplantısında görüşülmek üzere gündeme alınır.

(5) Yönetim kurulu, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve kararlar üye tam sayısının salt çoğunluğuyla alınır. Oylarda eşitlik hâlinde başkanın olduğu taraf çoğunluğu sağlamış kabul edilir. Yönetim kurulunda üyeler vekâlet yolu ile oy kullanamaz.

(6) Herhangi bir sebeple yönetim kurulu toplantı yeter sayısını kaybederse boşalan yönetim kurulu üyeliklerine denetleme kurulu üyeleri tarafından yönetim kurulu yedek listesinden yeteri kadar üye çağrılır.

(7) Yönetim kurulu kararları, sayfaları noterce tasdik edilmiş bir karar defterine sıra numarası ve tarihi ile kayıt edilip imzalanır. Verilen karara karşı görüşte olanlar veya çekimser kalanlar, muhalefet sebeplerini kararın altına yazarak imzalamak zorundadırlar.

(8) Yönetim kurulu üyeleri her zaman üyelikten ayrılabilirler. Ancak ayrılan üyenin iş gördüğü zamana ait sorumluluğu devam eder. Ayrılan üyenin sorumluluğunun öğrenildiği tarihten itibaren genel hukuk hükümlerine göre bu üyeye karşı denetleme kurulu tarafından tazminat davası açılabilir.

(9) Yönetim kurulundan ayrılan bir üyenin yerine, üye sırasına göre yedek üyelerden biri geçer.

(10) Yönetim kurulu üyelerinin toplu olarak üyelikten ayrılmaları veya mevcut yedeklerin ayrılan üyelerin yerini dolduramaması hâlinde Bakanlık tarafından olağanüstü genel kurul toplantısı çağrısı yapılarak yeniden yönetim kurulu üyelerinin seçilmesi sağlanır.

(11) Yenileri seçilinceye kadar eski yönetim kurulu üyelerinin görevleri devam eder. Görevi son bulan eski yönetim kurulu, yeni yönetim kuruluna seçim gününden başlayarak bir hafta içinde görevini devretmek zorundadır.

(12) Yönetim ve denetleme kurulu üyeleri; kendi merkez birliklerinin hissedarı oldukları şirketlerde, katıldıkları vakıflarda ve diğer teşekküllerde yönetim kurulu üyesi veya denetçi olamazlar, personel olarak ya da başka bir şekilde ücretli olarak çalışamazlar.

(13) On ikinci fıkradaki belirtilen diğer görevleri bulunmasına rağmen merkez birliklerinin yönetim kurulu üyesi veya denetçi olarak seçilenler, seçildikleri tarih itibarıyla diğer görevlerinden ayrılmak zorundadırlar. Bu görevlerinden ayrılmayanların yönetim kurulu üyeliğine veya denetçiliğe seçilmelerine ilişkin işlemler hükümsüzdür. Seçildikten sonra on ikinci fıkradaki diğer görevleri edinen merkez birlikleri yönetim kurulu üyeleri ve denetçilerinin sonradan edindikleri görevlere ilişkin seçilme veya görevlendirme işlemleri ile sözleşmeler de hükümsüzdür. Yönetim kurulu üyeliğine veya denetçiliğe seçilme işlemleri bu şekilde hükümsüz olanların yerlerine yedekleri çağrılır.

(14) Merkez birliklerinin yönetim ve denetleme kurulu üyelerinin fiilen bu görevleri yürüttükleri dönemde; bunların eş ve ikinci derece dâhil kan ve kayın hısımları, merkez birliklerinin ve bunların %50'den fazla hissedarı oldukları şirketlerde, katıldıkları vakıflarda ve diğer teşekküllerde yönetim kurulu üyesi veya denetçisi olamaz, personel olarak ya da başka bir şekilde ücretli olarak çalışamazlar.

(15) Bu madde hükümlerine aykırı uygulamalar denetleme kurulu üyeleri tarafından araştırılır.

Merkez birliği yönetim kurulunun görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 67 – (1) Merkez birliği yönetim kurulu aşağıda belirtilen görev, yetki ve sorumluluklara sahiptir:

a) Kanunda, bu Yönetmelikte ve ana sözleşmede belirtilen görevleri yürütmek üzere ayda bir defa düzenli toplantı yapmak, gerek duyulması hâlinde toplantı sayısını arttırmak.

- b) Merkez birliği bütçesini hazırlamak, merkez birliğinin her türlü faaliyet ve kayıt işlerini yürütmek.
- c) İslah programı ve soy kütüğü faaliyetlerini birliklere uygulamak ve uygulamayı takip etmek.
- ç) Genel kurulu toplantıya çağırarak, çalışmalarını rapor hâlinde genel kurula sunmak.
- d) Gerektiğinde genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırarak.
- e) Genel kurulca verilen görevleri yapmak, sonuç hakkında genel kurula bilgi vermek.
- f) Yetiştirici ve personel eğitimlerini yapmak, seminerler düzenlemek, yetiştirme, bakım, besleme, sürü idaresi ve benzeri konularda yayınlar yapmak.
- g) En son hayvan ve hayvansal ürün fiyatlarına ilişkin pazar haberlerini üyelerine duyurmak.
- ğ) Hayvancılık işletmeleri kurmak isteyenlere proje hazırlama konusunda yardımcı olmak.
- h) Kredi temini konusunda çalışmalarda bulunmak.
- ı) Merkez birliğinde ve birliklerde görev yapacak personelin tayin, atama ve özlük işlerini kapsayan personel çalışma usul ve esaslarını hazırlamak.
- i) Mevcut bütçe dâhilinde gerekli harcamaları, ilgili mevzuata göre yapmak.
- j) Üyelerinin ürünlerine pazar bulmak, pazarlama faaliyetlerini yürütmek ve üyelerin ihtiyaçlarını karşılamak için çalışma yapmak.
- k) İhtiyaç duyulan yerlerde merkez birliği şubesi veya irtibat bürosu kurulması konusunu incelemek ve Bakanlığın izniyle şube veya irtibat bürosu açılması uygun görülenlerin kurulmasını genel kurula teklif etmek.
- l) Merkez birliği hizmetlerinin yürütülmesi için kendi içinde birimler kurmak, bunların faaliyetlerini düzenlemek ve yönetmek.
- m) Kanuna, bu Yönetmeliğe, ana sözleşmeye ve iyi niyet esaslarına aykırı olarak alınan genel kurul kararları aleyhine dava açmak.
- n) Genel kurulca uygulanmasına karar verilen Bakanlıkça desteklenecek yatırım projelerini hazırlatarak Bakanlığın onayına sunmak.
- o) Merkez birliğinin aczi hâlinde genel kurulu toplantıya davet ederek gerekli mercilere haber vermek.
- ö) Eski yönetim kurulu üyeleri ile merkez birliği çalışanlarının sonradan tespit edilen yolsuzluk ve usulsüzlüklerini ilgili mercilere haber vermek.
- p) Denetim amacı ile Bakanlığın, denetleme kurulunun veya merkez birliğinin kredi aldığı kredi kuruluşlarının denetim görevlilerinin talebi hâlinde, merkez birliğine ait her türlü defter ve belgeleri vermek.
- r) Her türlü sigorta hizmetlerini yürütmek veya bunların yürütülmesine yardımcı olmak.
- s) İslah programı kapsamında birlik üyelerine ait hayvanlarda/kovanlarda kullanılmak genetik materyal ve girdi sağlamak.
- ş) Üyelik bilgilerinin güncelleştirilmesini sağlamak ve takip etmek.
- t) Bakanlıkça yapılan denetimler sonucunda şartları taşımadıkları hâlde seçildiği veya seçilme yeterliliğini sonradan kaybettiği anlaşılanların üyeliklerine son vermek.
- u) Denetim sonuçlarını Bakanlığa bildirmek şartıyla birliklerin denetlenmesini denetleme kurulundan istemek, gerektiğinde Bakanlıktan veya bağımsız denetim kurumlarından denetim talebinde bulunmak.
- ü) Ana sözleşmede ve bu Yönetmelikte belirlenen diğer görevleri yapmak.

Merkez birliği yönetim kurulunun hukuki sorumlulukları ve ücret

MADDE 68 – (1) Görevini yapmadıkları anlaşılan yönetim kurulu üyelerini genel kurul her zaman azledebilir ve haklarında takibat kararı verebilir. Merkez birliğinin her üyesinin, sorumluluğu olan yöneticilere münferiden dava açma hakkı saklıdır. Yönetim kurulu aleyhindeki davalar denetleme kurulunca açılır.

(2) Yönetim kurulu üyelerinden her biri, genel kurulun kararı şahsi sorumluluğunu gerektirdiği durumlarda karar aleyhine iptal davası açabilir. Yönetim kurulu üyeleri ve birlik çalışanları kasıtlı bulunsun veya bulunmasın kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan sorumludurlar. Suç teşkil eden fiil ve hareketlerden dolayı bu kişiler hakkında yasal yollara başvurulur. Yönetim kurulu, tescil ve kayıt için gerçeğe aykırı beyanda bulunması hâlinde hukuki bakımdan sorumlu olur.

(3) Yönetim veya temsile yetkili şahıslar, birliğe ait görevlerini yürütmeleri esnasında meydana getirdikleri fiillerden doğan zararlardan müteselsilen sorumludurlar.

(4) Yönetim kurulu üyelerine genel kurulca aylık brüt asgarî ücretin iki katını geçmemek üzere belirlenen huzur hakkı ve en yüksek devlet memurunun aldığı yolluğun iki katını geçmemek üzere belirlenen yolluk dışında hiçbir ad altında başkaca ödeme yapılamaz.

Merkez birliği denetleme kurulu

MADDE 69 – (1) Merkez birliği denetleme kurulu, genel kurul namına birliğin bütün işlem ve hesaplarını inceler.

(2) Denetleme kurulu üyeleri, yönetim kurulu üyelerinde olması gereken şartlara tabidir.

Merkez birliği denetleme kurulu iş bölümü ve çalışma şekli

MADDE 70 – (1) Denetleme kurulu üyeleri; altı ay ara ile yılda iki defa toplanarak merkez birliğinin işlemlerini ve hesaplarını denetler, malları ve kasayı sayar, görülen noksanlıkları, düzensizlikleri inceleyerek bunları

birer rapora bağlar ve bu raporları denetleme kurulu raporları dosyasında muhafaza eder, aksaklıkları yönetim kuruluna bildirir.

(2) Denetleme kurulu üyeleri, genel kurul toplantısından önce bilançoyu, yönetim kurulunun hazırladığı çalışma raporu ve bütçeyi inceleyerek gerekli gördüğü işlemleri, hesapları ve mevcutları elden geçirir ve kanaatlerini açık olarak belirten bir rapor hazırlar. Denetleme kurulu üyeleri, bu raporda yönetim kurulunun çalışma düzenini ve başarı derecelerini de belirtir.

(3) Denetleme kurulu üyeleri çalışma raporlarını ve benzer tekliflerini genel kurula sunmaya mecburdurlar.

(4) Denetleme kurulu üyeleri, görevleri esnasında işlerin yürütülmesinde gördükleri noksanlıkları, Kanuna, bu Yönetmeliğe veya ana sözleşmeye aykırı hareketleri, bundan sorumlu olanların bağlı bulundukları organa ve gerekli hâllerde genel kurula haber vermekle yükümlüdürler.

(5) Denetleme kurulu raporları üye çoğunluğu tarafından imzalanır. Rapora katılmayan üyeler kanaatini belirterek raporu imzalamak ve/veya münferit rapor düzenlemek zorundadır.

(6) Genel kurul toplantısında denetleme kurulu raporu okunmadan bilanço ve ibralar konusunda karar alınamaz.

Merkez birliği denetleme kurulunun görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 71 – (1) Merkez birliği denetleme kurulu aşağıda belirtilen görev, yetki ve sorumluluklara sahiptir:

a) Merkez birliğinin işlem ve hesaplarının tetkiki sonunda buldukları noksan ve hataların giderilmesi için yönetim kuruluna rapor sunmak, yönetim kurulu gereğini yapmadığında Bakanlığa bildirmek.

b) Bilançonun, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Tek Düzen Muhasebe Sistemi Esaslarına göre hazırlanıp hazırlanmadığını incelemek.

c) Yönetim kurulu üyelerinin üyelik şartlarını taşıyıp taşımadıklarını araştırmak, bu şartları taşımadıkları hâlde seçilenler ile sonradan kaybedenlerin görevlerine son verilmesi için keyfiyeti yönetim kuruluna bildirmek.

ç) Merkez birliği çalışmaları hakkında bilgi almak ve lüzumlu kayıtların tutulmasını sağlamak maksadıyla birliğin defterlerini incelemek.

d) Üç ayda bir ara denetimi yapmak ve haber vermeksizin merkez birliği veznesini denetlemek, inceleme sonuçları olumsuz çıktığı takdirde düzenlenecek raporun birer örneğini yönetim kurulu başkanına vermek.

e) Merkez birliği üyeleri ve kendileri ile birlik yönetim kurulu üyeleri arasındaki anlaşmazlıklarla ilgili konuları genel kurul gündemine aldırarak ve yönetim kurulunun genel kurulu doğrudan toplantıya çağırması durumunda yönetim kurulundan olağanüstü genel kurul toplantısı çağırısı yapılmasını talep etmek.

f) Delegelerin genel kurul toplantılarına katılmaları için, bu Yönetmelikte ve ana sözleşmede belirtilen gerekli şartları yerine getirip getirmediğini incelemek.

g) Yapılacak denetimler sonucunda düzenlenecek rapora göre hukuki sorumluluğu tespit edilen yönetim kurulu üyeleri hakkında genel kurul kararına istinaden gerekli hukuk davalarını açmak.

ğ) Yönetim kurulunun talebi doğrultusunda denetim sonuçlarını Bakanlığa bildirmek şartıyla birlikleri denetlemek.

h) Üyelik başvurusuna olumsuz cevap verilen birliklerin itirazlarını, yapılacak ilk genel kurul toplantısı gündemine aldırarak.

(2) Denetleme kurulu üyelerinin birinci fıkrada yazılı kontrol yetkileri, genel kurul kararı ile sınırlandırılmaz. Denetleme kurulu üyeleri ayrıca merkez birliği zararlarını kapatmak için genel kurula sunulacak teklifleri hazırlayarak toplantı gündemine aldırırlar.

Merkez birliği denetleme kurulunun hukuki sorumlulukları ve ücret

MADDE 72 – (1) Denetleme kurulu üyeleri, Kanun, bu Yönetmelik ve ana sözleşme ile kendilerine yüklenen görevleri hiç veya gereği gibi yapmamalarından doğan zararlardan dolayı kusursuz olduklarını ispat etmedikçe müteselsilen sorumludurlar.

(2) Denetleme kurulu üyelerine, genel kurulca aylık brüt asgarî ücretin iki katını geçmemek üzere belirlenen huzur hakkı ve en yüksek devlet memurunun aldığı yolluğun iki katını geçmemek üzere belirlenen yolluk dışında hiçbir ad altında başkaca ödeme yapılamaz. Denetleme kurulu üyelerine yapılacak huzur hakkı ödemeleri, toplantı başına yapılır.

Merkez birliği denetleme kurulu üyeliğinin açılması ve çekilme

MADDE 73 – (1) Denetleme kurulu üyelerinden birinin ölümü, çekilmesi, bir engelden dolayı görevlerini yapamayacak hâlde bulunması, iflası veya kısıtlılık hâli gibi sebeplerle görevlerinin sona ermesi ya da 65 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen suçlardan dolayı mahkûm olması hâlinde diğer üyeler, genel kurulun ilk toplantısına kadar görev yapmak üzere boşalan üyenin yerine yedeklerden birini çağırır. Ancak bir üyelik boşaldığında yerine geçecek yedek üye bulunamazsa genel kurul toplantıya çağırılmadan denetleme kurulu tarafından merkez birliği delegelerinden bir kişi, yapılacak ilk genel kurula kadar görev yapmak üzere çağırılır.

(2) Denetleme kurulu üyeleri her zaman görevden çekilebilirler. Ancak toplu çekilme hâlinde genel kurul, yönetim kurulu tarafından derhal toplantıya çağırılır ve otuz gün içinde denetleme kurulunun yeni asıl ve yedek

üyelerini seçer.

Merkez birliği denetleme kurulunun inceleme yükümlülüğü

MADDE 74 – (1) Denetleme kurulu üyeleri işletme hesabıyla bilançonun defterlerle uygunluk hâlinde bulunup bulunmadığını, defterlerin düzenli bir surette tutulup tutulmadığını ve işletmenin neticeleriyle mal varlığı hakkında uyulması gerekli olan hükümlere göre işlem yapılıp yapılmadığını incelemekle yükümlüdürler. Üyeleri şahsen sorumlu veya ek ödeme ile yükümlü olan merkez birliklerinde ayrıca, üyelerin verdiği taahhütnameler ile üyelik defterlerinin usulüne uygun olarak tutulup tutulmadığını da incelemek zorundadırlar.

(2) Yönetim kurulu, birinci fıkra kapsamında inceleme yapılabilmesi için denetleme kurulu üyelerine defter ve belgeleri verir; ayrıca denetleme kurulu üyelerinin isteği üzerine müfredat defteri ve bu defterin hangi esaslara göre düzenlendiği de dâhil istenilen her konu hakkında da bilgi verir.

(3) Merkez birliği üyeleri, gerekli gördükleri hususlarda denetleme kurulu üyelerinden yazılı açıklama yapmalarını isteyebilirler.

Genel sekreter

MADDE 75 – (1) Merkez birliği yönetim kurulunca, veteriner fakültesi veya ziraat fakültesi (zootekni) mezunu genel sekreter atanabilir. Genel sekreter yönetim kurulu kararlarını uygular ve yönetim kurulu toplantılarına katılabilir, ancak oy hakkı yoktur. Merkez birliği yönetim ve denetleme kurulu üyeleri merkez birliği genel sekreteri ve çalışanı olamaz.

(2) Genel sekreter, yönetim kurulu tarafından kurulan birimleri yönetir ve çalışmaları konusunda yönetim kuruluna karşı sorumludur. Yönetim kurulu gerek gördüğünde yeni birimler kurabilir, bu birimleri kaldırabilir, birimleri birleştirebilir veya genel sekreterin uhdesine verebilir.

(3) Genel sekreter kendisine bağlı birimler ile aşağıdaki görevleri yapar:

- a) Birlikler tarafından yürütülen görevlerle ilgili tüm bilgileri toplamak ve değerlendirmek.
- b) İlgili mevzuat çerçevesinde damızlık veya pedigrî belgelerini düzenlemek, soy kütüğü, ön soy kütüğü ve ıslah programları ile ilgili esasları belirlemek, sergi, müsabaka ve benzeri gösterilerle ilgili kuralları tespit etmek.
- c) Bakanlığın belirlediği kriterlere göre türlere ait ıslah programlarını hazırlamak, soy kütüğünden çıkartılacak hayvanlar hakkında karar vermek, soy kütüğü ile ilgili son gelişmeleri ve alınacak tedbirleri belirlemek ve bunları yayımlamak.

ç) Ön soy kütüğü, soy kütüğü ve ıslah programları ile ilgili olarak birliklerin faaliyetlere katılımını belirlemek ve resmi belgeleri muhafaza etmek, ıslah programlarını yürütmek ve koordine etmek.

d) Birliklerin teknik konularda eğitim, denetim ve koordinasyon çalışmalarını yürütmek.

e) Birlikler tarafından yürütülen hayvan sağlığı programlarının hazırlanmasını sağlamak.

f) Merkez birliğinin ıslah programları kapsamında sağlık ile ilgili faaliyetlerini düzenlemek.

g) Birliklerin sağlık konusunda eğitim, denetim ve koordinasyon çalışmalarını yürütmek.

ğ) Merkez birliğinin personel, idari ve mali işlerini yürütmek.

h) Birliklerde örnek bir idari ve mali yapının oluşturulması doğrultusunda birlikler arasında koordinasyonu sağlamak.

ı) Birliklerin idari ve mali konularda eğitim, denetim ve koordinasyon çalışmalarını yürütmek.

Merkez birliklerinde dışarıya karşı temsil ve imza yetkisi

MADDE 76 – (1) Yönetim kurulu kararıyla, resmî dairelerde, mahkemelerde ve üçüncü kişiler nezdinde başkanın temsil yetkisi genel sekretere devredilebilir. Ancak mali konular ile merkez birliğini taahhüt altına alan konularda, merkez birliği adına yapılacak yazışmalarda yönetim kurulu başkanı ve merkez birliğini temsile yetki verilen yönetim kurulu üyelerinden en az birisinin imzası gereklidir.

(2) Yönetim kurulu, merkez birliğini temsil niteliğinde olan veya merkez birliğini borç altına sokan işler dışında, merkez birliği personeline ikinci derecede imza yetkisi verebilir. Verilen bu yetkilerin kapsamı yönetim kurulunca açıkça belirlenir.

(3) Merkez birliğini temsile yetkili kılınan kimselerin merkez birliği adına yapacakları işlemlerde bu kişilerin imzaları yalnızca merkez birliği unvanı adına kullanılabilir. Aksi durumda verilen taahhütler merkez birliğini bağlamaz.

Merkez birliklerinde tescil ve ilan

MADDE 77 – (1) Yönetim kurulu, ilk toplantısında merkez birliğini temsile ve merkez birliği adına imza atmaya yetkili şahısları tespit eder ve buna dair alınmış kararların noterlikçe onaylanmış bir suretini, imzalarla birlikte tescil edilmek üzere Ticaret Sicili Müdürlüğüne vererek tescil ve ilan ettirir.

ALTINCI BÖLÜM

Mali Konular

Hesap yılı

MADDE 78 – (1) Hesap yılı, Ocak ayının birinci günü başlar, aralık ayının son günü biter. Ancak Vergi Usul Kanununa göre özel hesap dönemi alınabilir.

Defter tutma yükümlülüğü

MADDE 79 – (1) Birlik ve merkez birliği, ekonomik ve mali durumunu, borç ve alacak ilişkilerini ve her iş yılı içinde elde edilen neticeleri belirlemek amacıyla nitelik ve öneminin gerektirdiği bütün defterleri tutmaya mecburdur.

Tasdik ettirme ve beyanname verme yükümlülüğü

MADDE 80 – (1) Defterler, yönetim kurulunca kullanılmaya başlanılmadan önce notere tasdik ettirilir.

(2) Birlik ve merkez birliği, tutmaya mecbur olduğu defterlerle tutmak istediği diğer defterleri lehine delil olarak kullanabilmek için her birinin cins ve durumları ile sayfa sayısını gösteren iki nüsha beyannameyi bu defterleri kullanmaya başlamadan önce ticaret sicil memuruna vermeye mecburdur. Memur bunlardan birini tasdik ederek geri verir.

Birliğin ve merkez birliğinin gelirleri

MADDE 81 – (1) Birliğin ve merkez birliğinin gelirleri şunlardır:

- a) Hizmet bedelleri, giriş aidatları ve yıllık aidatlar.
- b) Bu Yönetmelikte ve ana sözleşmede belirtilen görev ve amaçlar karşılığı yapılan hizmetlerden elde edilen gelirler.
- c) işletme ve hayvan tanımlama hizmeti, verim kontrolleri, soy kütüğüne kayıt, suni tohumlama, embriyo transferi, yetiştirme hastalıkları ve diğer hastalıkların takibi için alınacak ücretler.
- ) Borsa ve benzeri alanlardan elde edilecek gelirler.
- d) Yetiştirici elindeki damızlıkların satışlarından alınacak komisyonlar.
- e) Sigortalama hizmetlerinden elde edilecek gelirler.
- f) Fuar, panayır, kongre, yarışma, sergi, reklam ve benzeri faaliyetlerden sağlanan gelirler.
- g) Tasdik creti.
- ğ) Yurt içi ve yurt dış bağışlar ve yardımlar.
- h) Eğitim, yayın ve tanıtım gelirleri.
- ı) Danışmanlık hizmeti gelirleri.
- i) Proje hazırlama hizmeti karşılığı elde edilen gelirler.
- j) İthal edilen ve ıslah faaliyetlerinde kullanılacak her türlü genetik materyalin kayıt sistemine kaydedilmesinde sağlanan gelirler.
- k) Damızlık, genetik materyal, koloni, kovan gibi her türlü ürün satışından elde edilen gelirler.
- l) Gerçek ve tüzel kişilerden alınan sponsorluk desteği gelirleri.
- m) Diğer gelirler.

(2) Bakanlıkça destekleme ödemelerinin birlikler aracılığıyla ödenmesi durumunda bu Yönetmelik çerçevesinde yetiştiricilere teslimi yapılan ıslah amaçlı mallar veya usulüne uygun sunulmuş hizmet bedelleri dışında, devlet tarafından ye yetiştiricilere ödenmek üzere birliğe aktarılan destekleme ödemelerinden her ne ad altında olursa olsun kesinti yapılamaz. Ancak birliklerin birinci fıkrada belirtilen faaliyetler için yapacağı en yüksek kesinti miktarı ve oranı ana sözleşmede belirlenebilir. Böyle bir kesinti yapılabilmesi için genel kurulda bu yönde karar alınması ve üyeden her yıl için yazılı muvafakat alınması gereklidir.

Yıllık gelir gider farkı ve dağıtılması

MADDE 82 – (1) Birliğin hesap dönemi içerisinde yaptığı işlemler sonucunda ortaya çıkan olumlu veya olumsuz farklar yıllık gelir gider farkını oluşturur. Yıllık gelir gider farkı, yıllık bilançoya göre belirlenir.

(2) Ana sözleşmede aksine bir hüküm yoksa birliklerde olumlu gelir gider farkından vergiler ve geçen yıllara ait zararlar düşüldükten sonra geri kalan kısım aşağıdaki nispetler üzerinden bölünür:

- a) % 5 Yasal yedek akçe.
- b) % 5 Merkez birliği yardım payı.
- c) % 10 Sosyal hizmetler payı.
- ) % 5 Kefalet payı.
- d) % 75 Yatırım ve geliştirme payı.

(3) Ana sözleşmede aksine bir hüküm yoksa merkez birliklerinde olumlu gelir gider farkından vergiler ve geçen yıllara ait zararlar düşüldükten sonra geri kalan kısım aşağıdaki nispetler üzerinden bölünür:

- a) % 5 Yasal yedek akçe.
- b) % 75 Yatırım ve geliştirme payı.
- c) % 15 Sosyal hizmetler payı.
- ) % 5 Kefalet payı.

(4) Yönetim kurulu başkan ve yeleri ile birlik üyelerine gelir gider olumlu farkları üzerinden kazanç verilemez.

(5) Bir yıllık çalışma sonucu gelir gider farkı menfi olduğu takdirde ortaya çıkan açık, yedek akcelerden veya bunların yeterli olmaması hâlinde ek ödemelerle ya da sağlanacak bağış ve yardımlarla kapatılır.

Yatırım ve geliştirme payı

MADDE 83 – (1) Yatırım ve geliştirme payı üretim, araştırma ve pazarlama konularında yapılacak

yatırımlarda kullanılır. Merkez birliği birliklerin yatırım ve geliştirme paylarına katkıda bulunabilir. Merkez birliği yapmış olduğu katkı oranında, birlik genel kurul kararı ile hak sahibi olabilir.

(2) Yatırım ve geliştirme payının kullanımında veya birlik imkânları ile yapılacak diğer yatırımlardan yararlanmak için asıl üyelik şartı aranır.

Merkez birliğine yardım payı

MADDE 84 – (1) Merkez birliğine yardım payı olarak ayrılan miktar en geç her yılın Haziran ayı sonuna kadar merkez birliğine gönderilir.

Sosyal hizmetler payı

MADDE 85 – (1) Sosyal hizmetler payı, birliğin üyeleri ve çalışanlarının sosyal ve kültürel ihtiyaçları, birlik çalışanları için bireysel emeklilik veya yardımlaşma maksadıyla kullanılır.

Kefalet payı

MADDE 86 – (1) Kefalet payı birlik kanalıyla üyelerine temin edilecek ayni ve nakdî kredilerin rizikolarını karşılamak maksadıyla tesis edilir. Kefalet payı;

- a) Kamu, gerçek ve tüzel kişilerin yapmış olduğu bağışlardan,
- b) Birliğin müspet gelir-gider farkından ayırdığı %5 kefalet payından, oluşur.

(2) Birlik, üyelerinden kefalet miktarının üzerinde teminat alır. Birliğin vermiş olduğu kefaletlerden bir zarar doğmuş ise bu zararın, ilgili üyelerin teminatlarından karşılanmasına çalışılır. Buna rağmen açık kapatılamaz ise sonradan üyeden tahsil edilmek şartı ile kefalet payı vasıtası ile kapatma yoluna gidilir.

Yasal yedek akçe

MADDE 87 – (1) Yıllık faaliyetler sonucu elde edilen olumlu farkın % 5'i, birliğin aktif toplamının yüzde ellisine ulaşınca kadar yasal yedek akçe olarak ayrılır. Ana sözleşmede, olumlu farkın % 20'sini geçmemek üzere % 5'ten fazla bir tutarın yedek akçe olarak ayrılabilmesi öngörülebilir.

(2) Yasal yedek akçeler, üyelere dağıtılamaz ve sadece gelir gider olumsuz farklarının kapatılmasında kullanılabilir.

(3) Genel kurul, aktiflerin yeniden sağlanabilmesi için gerekliyse veya bütün üyelerin menfaatleri dikkate alındığında, birliğin sürekli gelişimi ve devamlılığı açısından gerekli görülüyorsa bu Yönetmelikte öngörülenlerden başka yedek akçe ayrılmasına karar verebilir. Bu fıkra gereğince karar alınabilmesi için genel kurula katılma hakkına sahip asıl üye tam sayısının salt çoğunluğunun kabul oyu gerekir. Ana sözleşmede, bu kararların alınması için daha ağır nitelikli çoğunluk aranması öngörülebilir.

Devletçe yapılacak katkılar

MADDE 88 – (1) Bakanlık birliklere teknik hizmetler, sağlık hizmetleri, fuar, kongre ve eğitim konularında gerektiğinde personel ile ayni ve nakdî destek verebilir.

(2) Bakanlık, hayvan gen kaynaklarının korunması, ıslahı, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ile pazarlanması faaliyetlerinde, ön soy kütüğü, soy kütüğü gibi kayıt işlemlerinde ve belgelendirme konularında birliklerle iş birliği ve birliklere yetki devri yapabilir.

(3) Birlikler, gerektiğinde hizmetlerin yürütülmesi amacıyla ihtiyaç duyulan konularda Bakanlığa destek verebilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Dağılma

Birliklerin ve merkez birliklerinin dağılma sebepleri

MADDE 89 – (1) Birlikler, aşağıdaki hâllerde il müdürlüğünün onayı ile dağılır:

- a) Ana sözleşme gereğince şartların oluşması hâlinde.
- b) Genel kurul kararı alınması hâlinde.
- c) İflasın açılması hâlinde.
- ç) Üst üste üç defa genel kurulun yapılmaması hâlinde.
- d) Birlik asıl üye sayısının, yönetim ve denetim kurullarını oluşturacak sayının altına düşmesi hâlinde.

(2) Birlikler; kuruluş amacına ulaşma imkânının kalmadığının Bakanlıkça tespiti hâlinde, Bakanlık ilgili genel müdürlüğünün onayı ile dağılır.

(3) Birlik yönetim kurulunun mevcut olmaması veya oluşturulamaması ya da genel kurulun toplanamaması hâllerinin Bakanlıkça tespit edilmesi hâlinde, durumunu uygun hale getirmesi için Bakanlık tarafından birliğe üç ay süre verilir. Bu sürenin sonunda durumun düzeltilmemesi hallerinde ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

(4) Merkez birliklerinin dağılması birliklerde uygulanan esaslara tabidir. Ancak merkez birliklerinin dağılma onayı her durumda Bakanlık tarafından verilir.

Tasfiye işlemleri

MADDE 90 – (1) Genel kurulca tasfiye kurulu seçilemediği takdirde tasfiye işlemlerini yönetim kurulu yapar. Yönetim kurulu tasfiye memurlarını ticaret siciline tescil ve ilan ettirir. Tasfiye kurulu üyelerine, atamayı yapan merci tarafından tespit edilecek miktarda ücret ödenir.

(2) Tasfiye haline giren birliğin bütün borçları ödendikten sonra kalan mallar, ana sözleşmede bu husus öngörülmüş olduğu takdirde üyelere eşit oranda dağıtılır.

(3) Tasfiye hâline giren birlik; üyeleri ile olan ilişkilerinde dahi tasfiye sonuna kadar tüzel kişiliğini korur ve unvanını tasfiye hâlinde ibaresini eklemek suretiyle kullanmaya devam eder.

(4) Genel kurul kararı ile atanmış olan tasfiye kurulu veya bu görevi yapan yönetim kurulu üyeleri genel kurul tarafından azledilebilir ve yerlerine yenileri seçilebilir. Bu işlem tescil ve ilan ettirilir.

(5) Tasfiye kurulu göreve başlar başlamaz birliğin tasfiyesinin başlangıcındaki hâl ve durumunu inceleyerek buna göre envanter defterleri ile bilançosunu düzenler ve genel kurulun onayına sunar. Tasfiye hâlinde genel kurul toplantılarında toplantı yeter sayısı aranmaz. Kararlar oy çokluğu ile verilir.

(6) Tasfiye kurulu, birlik yönetim kurulu ve denetleme kurulunu davet eder, birliğin mali durumunu gösteren bir envanter ile bir bilançoyu bunlarla birlikte düzenler. Bu düzenleme işi, sözü edilen organ üyelerinden katılmayanlar olsa da yerine getirilir.

(7) Tasfiye kurulu, gerek görürse birlik mallarına değer biçmek için eksperlere başvurabilir. Düzenlenen envanter ile bilanço, tasfiye kurulunun huzurunda birlik yönetim kurulu tarafından imzalanır. Envanter ile bilançonun imzalanmasından sonra tasfiye kurulu, dağılma hâlinde bulunan birliğin envanteri yazılı bütün malları ile evrak defterlerine el koyar.

(8) Alacaklı oldukları, birlik defteri veya diğer belgelerden anlaşılan ve ikametgâhları bilinen şahıslar taahhütlü mektupla, diğer alacaklılar ise Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yapılacak ilanla birliğin dağılmasından haberdar edilerek alacaklarını beyan etmeye çağırılırlar. Alacaklı oldukları belli olanlar beyanda bulunmazlarsa alacaklarının tutarı notere verilir. Birliğin henüz vadesi dolmayan borçları ile muvazaalı bulunan borçlarının karşılığı olan para birliğin kurulu olduğu ilde bulunan bir notere verilir.

(9) Tasfiyenin sonucunda evrak ve defterler on yıl saklanmak üzere birliğin kurulu olduğu ilde bulunan bir notere verilir.

(10) Tasfiyenin sona ermesi üzerine birliğe ait unvanın ticaret sicilinden çıkarılması tasfiye kurulu tarafından ilgili ticaret sicil müdürlüğünden talep olunur. Bu talep üzerine sicilden çıkarılma durumu tescil ve ilan edilir.

(11) Tasfiye kurulu üyeleri tasfiye işlerinin bir an önce bitirilmesinden sorumludur.

(12) Merkez birliklerinin tasfiye işlemleri birliklerde uygulanan esaslara tabidir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan hâller

MADDE 91 – (1) Birlik, 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulan kooperatiflere sağlanan her türlü vergi ve harç muafiyetinden aynı koşullarla yararlanır.

(2) Birliklerin kuruluşu, organları, çalışma usul ve esasları ile dağılma ve tasfiyesine ilişkin olarak Kanun, bu Yönetmelik ve bu Yönetmeliğe istinaden hazırlanan Ana Sözleşmede hüküm bulunmayan hâllerde Kooperatifler Kanunu hükümleri uygulanır.

Denetim

MADDE 92 – (1) Birlik ve merkez birliği, Kanun ve bu Yönetmelikle kendilerine verilen görevlerle ilgili olarak Bakanlığın gözetim ve denetimine tabidir. Bakanlık, birlikleri ve merkez birliklerini idari, mali, hukuki ve teknik yönler ile hayvan sağlığı yönünden Bakanlık müfettiş ve kontrolörleri ile Kanunun 10/E maddesinin beşinci fıkrası hükümleri uyarınca denetimle görevlendirilen personel aracılığıyla denetler. Ayrıca denetim sonuçları Bakanlığa bildirilmek şartıyla merkez birlikleri de kendi denetleme kurulları aracılığıyla üye birliklerini denetleyebilir. Merkez birlikleri ve birlikler, denetim sonuçlarına göre Kanun ve bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde Bakanlıkça verilen talimatlara uymak zorundadırlar.

(2) Yapılan denetimler sonucunda, merkez birliklerinin, birliklerin ve bunların iştiraklerinin yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilerinin, Bakanlıkça verilen talimatlar ile hukuka açıkça aykırı eylem ve işlemlerinin tespit edilmesi durumunda, Bakanlık, kamu yararı ve hizmet gerekleri dikkate alınarak gecikmesinde sakınca görülen hâllerde ileride telafisi güç veya imkânsız zararlara yol açılmasının engellenmesi amacıyla bu kişileri belirli bir süre ile görevden uzaklaştırabilir veya görevlerine tedbiren son verebilir. Bu durumda Bakanlık, bir yıl içinde olağanüstü genel kurul toplantısının yapılması için gerekli tedbirleri alır.

(3) Birliklerde ve merkez birliklerinde görevli bulunanlar bu kuruluşlara ait mal, para ve para hükmündeki kâğıtları ve gizli de olsa bunlarla ilgili defter ve belgeleri istenildiğinde müfettişlere, kontrolörlere, denetimle görevlendirilen personele ve kredi kuruluşlarının denetim görevlilerine göstermek, sayılmasına ve incelenmesine yardımcı bulunmak, istenilen bilgileri gerçeğe uygun ve eksiksiz olarak vermek ve doğru beyanda bulunmakla yükümlü oldukları gibi Bakanlıkça kendilerinden istenilen her türlü bilgi, belge ve kayıtları, tanınan süre içinde tam olarak vermek zorundadır.

(4) Yönetim kurulu üyeleri ve birlik çalışanları, kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan sorumludurlar. Bunlar, suç teşkil eden fiil ve hareketleri ile birliğin para ve malları, bilanço, tutanak, rapor ve başka evrak, defter ve belgeleri üzerinde işledikleri suçlardan dolayı kamu görevlisi gibi cezalandırılır.

(5) Bakanlık, denetleme yetkisi kapsamının dışında, ayrıca ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanmasına yönelik olarak birliklere ve merkez birliklerine istişari görüş bildirebilir.

(6) Birliklere kredi veren kurum ve kuruluşlar, verilen kredilerin gayesine uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını, plan ve projesine uygunluğu, teknik özellikleri ve kalite açısından denetleyebilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 93 – (1) 8/4/2011 tarihli ve 27899 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Islah Amaçlı Hayvan Yetiştirici Birliklerinin Kurulması ve Hizmetleri Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Birlikler, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren, dokuz ay içinde; merkez birlikleri ise on iki ay içinde ana sözleşmelerini bu Yönetmelikle belirlenen usul ve esaslara uyumlu hâle getirmek zorundadırlar. Bu amaçla yapılacak genel kurul toplantısı bu Yönetmelik hükümlerine göre belirlenen asıl üyeler ile yapılır.

(2) Birlikler ve merkez birlikleri, birinci fıkrada belirtilen sürelerin sonunda ana sözleşmelerini bu Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara uyumlu hale getirmemeleri halinde kendiliğinden dağılmış sayılır.

(3) Birliklerin ve merkez birliklerinin birinci fıkra uyarınca yapacakları genel kurul toplantılarında, Kanunda ve bu Yönetmelikte yer alan hükümler uygulanır.

Yürürlük

MADDE 94 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 95 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.